25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 194 (2639)

Ազգ

Azg
armenian daily

Ոստիկանությանը հաջողվեց ձերբակալել 2 դիպուկահարներին

Վաշինգտոնի շրջանի ոստիկանությանը երեկ հաջողվեց ձերբակալել 2 կասկածյալի, որոնց մասին ավելի ուշ հայտարարվեց, թե կապ ունեն Վաշինգտոնի եւ հարակից շրջանների բնակչությանը 20 օր արդեն ահ ու սարսափի մատնած, 10 զոհ խլած եւ 3 հոգու վիրավորած կրակոցների հետ: Ձերբակալվածներից ավագը 42 տարեկան Ջոն Ալեն Մուհամադն է, իսկ կրտսերը՝ վերջինիս խորթ զավակը՝ 17 տարեկան Ջոն Լի Մալվոն, երկուսն էլ՝ սեւամորթ: Ջոն Ալեն Մոհամադն ամերիկյան բանակի վետերան է, 15 տարի առաջ որպես կրոն ընդունել է իսլամը: Ոստիկանությունը, որը նրանց հետախուզում էր դեռեւս սեպտեմբեր ամսին տեղի ունեցած կողոպուտի դեպքի առնչությամբ, կասկածյալներին ձերբակալել է ավտոմեքենայի մեջ քնած վիճակում: Նրանց ձերբակալությունը տեղի է ունեցել առանց դիմադրության: Ավտոմեքենայում հայտնաբերվել է «223» կալիբրի հրացան, որ «քաղաքացիական» տարբերակն է «M-16» հրացանի: Գիշերը դատախազությունը պատրաստվում էր մեղադրական գործ հարուցել ձերբակալվածների դեմ:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Գիշերը շարունակվեց շուրջ 700 պատանդների ահավոր ոդիսականը

Ահաբեկիչները պահանջում են վերջ տալ Չեչնիայում պատերազմին

Երեկ կեսգիշերին, մինչ թերթը հանձնվում էր տպագրության, դեռեւս շարունակվում էր պատանդների ոդիսականը Մոսկվայում: Երեկոյան ահաբեկիչները կրկնեցին իրենց սպառնալիքը՝ 1 շաբաթվա ընթացքում ռազմական գործողությունները Չեչնիայում չդադարեցնելու պարագայում կպայթեցնեն ամբողջ շենքը: Նման ձեւով կվարվեն, եթե անվտանգության ուժերը փոթորկագրոհ ձեռնարկեն: Արդեն իսկ սպանված է 1 պատանդ կին՝ կրծքին հրազենի հարված: Դեռեւս հայտնի չէ՝ ո՞վ է իսկական բանակցություն վարում ահաբեկիչների հետ, ավելին, նման բանակցություններ ընթանո՞ւմ են արդյոք:

Ռոյթեր գործակալությունը Մոսկվայից հաղորդում է, որ նռնակներով, հրացաններով եւ պայթուցիկ նյութերով զինված չորս տասնյակ չեչեններ չորեքշաբթի երեկոյան ներխուժել են Մոսկվայի Թատերական կենտրոն (նախկին Մշակույթի տուն): Նրանք սպառնացել են պայթեցնել շենքը, եթե ոստիկանությունը փորձի հարձակվել շենքի վրա: Ահաբեկիչների գլխավոր պահանջը Չեչնիայի պատերազմի դադարեցումն է:

Հաղորդվում է, որ ներխուժումն իրականացվել է «Նորդ-օստ» մյուզիքլի ներկայացման պահին, երբ շենքում մոտ 800 մարդ կար: Ըստ «Կավկազ» ինտերնետային սայթի, չեչենների առաջնորդ Աբիար Բարաեւը հայտարարել է, թե «շենքում 1000-ից ավելի մարդ կա, որոնք կզոհվեն գրոհի փորձի դեպքում»: Բարաեւը ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինից պահանջում է ռուսական զորքը հանել Չեչնիայից, եթե ուզում է փրկել պատանդների կյանքը:

Ազատ արձակված պատանդներից ոմանք Ռոյթերի թղթակցին հայտնել են, որ ահաբեկիչների մեջ կան կանայք, որոնց մի մասը դիմակավոր է եւ պայթուցիկ է կրում: Ահաբեկիչներն անմիջապես ազատ են արձակել մահմեդականներից ոմանց, երկու տասնյակ երեխաների, մի խումբ հղի կանանց եւ մի քանի հիվանդ մարդկանց՝ շուրջ 64 հոգու: Մոսկվայի ոստիկանության տվյալներով, երեկ գիշեր շենքում դեռ մնում էին 700 պատանդներ:

Թատերական կենտրոնի շենքը շրջապատված է ռուսական հատուկ զորախմբերով: Լույս հինգշաբթի գիշերը բանակցություններ սկսելու հույսով շենք մտան մոսկվացի երկու չեչեններ՝ Պետդումայի պատգամավոր Ասլանբեկ Ասլախանովը եւ ՌԴ Գերագույն խորհրդի նախկին նախագահ Ռուսլան Խասբուլատովը:

Տես • էջ 3

ՀԱԿԻՐՃ

Տեր-Պետրոսյանի գրասենյակը հերքում է Ելցինի հայտարարությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՌԴ առաջին նախագահ Բորիս Ելցինի հայտարարությունը 2003 թ. նախագահական ընտրություններին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մասնակցության վերաբերյալ, ամենայն հավանականությամբ, արդյունք է թյուրըմբռնման: Հայտարարելով այս մասին, ՀՀ առաջին նախագահի գրասենյակը նշում է, որ ընտրություններին Լ. Տեր-Պետրոսյանի մասնակցության հարցը վերջնական պատասխան կստանա նախագահի թեկնածուների առաջադրման համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում:

Հիշեցնենք, որ Բորիս Ելցինը հայտարարել էր, մասնավորապես, թե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը մտադիր չէ առաջադրվել գալիք ընտրություններին:

Ռոբերտ Քոչարյանն այսօր կհանդիպի ուսանողների հետ

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն այսօր հանդիպելու է Երեւանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարանի ուսանողների հետ: Սա նախագահի առաջին այցը չէ բուհ: Վերջին մի քանի ամսվա ընթացքում Քոչարյանը հանդիպել է նաեւ Երեւանի պետական եւ ճարտարագիտական համալսարանների դասախոսներին եւ ուսանողներին: Այս այցերը, սակայն, միայն կրթությանն առնչվող խնդիրներ քննարկելու նպատակով չեն: Հաշվի առնելով, որ դրանց ընթացքում Ռոբերտ Քոչարյանը հաճախ կարեւոր հայտարարություններ է անում, այս հանդիպումը, հավանաբար, եւս բացառություն չի լինի, մանավանդ եթե հաշվի առնենք օրերս տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները, ինչպես նաեւ մոսկովյան ահաբեկչությունը:

Մ. Հ.

30 մլն դոլարի պայմանագրեր՝ Գլենդեյլից

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայկական ընկերությունները 2003թ. մատակարարման համար 30 մլն դոլարի պայմանագրեր են կնքել վերջերս Գլենդեյլում կայացած «Էքսպո-2002. արտադրվել է Հայաստանում» ցուցահանդեսի արդյունքներով: Ինչպես տեղեկացրեց Զարգացման հայկական գործակալության գործադիր տնօրեն Վահագն Մովսիսյանը, հայկական արտադրանքին նվիրված ավանդական ցուցահանդեսին մասնակցել են 77 ընկերություն եւ կազմակերպություն՝ ներկայացնելով հանրապետության տնտեսության 11 ոլորտ:

Վ. Մովսիսյանի խոսքերով, ցուցահանդեսի ժամանակ կայացած գործարար համաժողովի ժամանակ ներկայացվել են Հայաստանի ներդրումային հնարավորությունները: ԶՀԳ-ի շնորհանդեսի ժամանակ ներկայացվել է հանրապետության մակրոտնտեսական դաշտը, իսկ Համաշխարհային բանկի, ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության, Ամերիկայի հայկական տնտեսական հանձնաժողովի կողմից՝ տնտեսական ամփոփագրեր:

Ահաբեկիչները ազատ են արձակել 2 հայուհու, եւս 4 հայեր պատանդ են մնում

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Մոսկվայի հայերի միաբանությունը իր թեժ հեռախոսագծով գիշերը ստացել է 37 զանգ այն հայերից, ովքեր գիշերը իրավապահ մարմինների կողմից ժամանակավորապես ձերբակալվել են անձնագրերի ստուգման գործողության ընթացքում: «Միաբանության» առաջնորդ Սմբատ Կարախանյանը «Ազատությանը» հայտնել է, թե իրենց տվյալներով դահլիճում գտնվում է 4 հայ, որոնցից մեկը Հայաստանի քաղաքացի է: Սակայն, ըստ նրա, առայժմ ցուցակագրված է ընդամենը 250 պատանդ: Այնինչ դահլիճում կա շուրջ 700 պատանդ, հետեւաբար չցուցակագրվածների մեջ եւս կարող են հայեր լինել: Ազատվածների մեջ են 2 հայուհիներ, որոնցից մեկը Ֆրանսիայի քաղաքացի է, իսկ մյուսը՝ Ռուսաստանի: Նրանց ազատել են ոչ թե որպես հայերի, այլ ազատված կանանց խմբի հետ: Ռուսաստանի արտգործնախարարության հրապարակած տվյալների համաձայն, պատանդների մեջ ներկայումս կան նաեւ ադրբեջանցիներ: Հետեւաբար ազատվել են ոչ բոլոր մահմեդականները: Ե՛վ ազատվածների, ե՛ւ պատանդ մնացածների մեջ կան նաեւ վրացիներ, այսինքն այն լրատվությունը, թե ահաբեկիչները առաջին հերթին ազատել են վրացիներին ու մահմեդականներին իրականությանը չի համապատասխանում:

Քաղաքապետարանն առաջարկում է փոխել հանրահավաքի անցկացման վայրը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի քաղաքապետարանում այսօր կայացած նիստի ժամանակ քննարկվել է «Հանրապետություն» կուսակցության, ՀԺԿ, ՀԿԿ, ԱԺՄ, ԱԺԿ, ՍԻՄ, ՀՍԿ, «Սոցիալիստական Հայաստան» միության նախագահների դիմումը՝ հոկտեմբերի 25-ին Ազատության հրապարակ-Մարշալ Բաղրամյան պողոտա-Պռոշյան-Դեմիրճյան փողոցներ-Մարշալ Բաղրամյան պողոտա-Ազատության հրապարակ երթուղով հանրահավաք-երթ կազմակերպելու մասին: Հաշվի առնելով, որ Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոնի շենքում եւ հարակից տարածքում իրականացվում են շինվերանորոգման աշխատանքներ, իսկ Ազատության հրապարակում տեղաբաշխված է շինարարական տեխնիկա, այդ թվում՝ երկու վերամբարձ կռունկ, հանրահավաքի եւ երթի մասնակիցների անվտանգության նկատառումներից ելնելով, որոշում է ընդունվել՝ առաջարկել հանրահավաքն անցկացնել Մատենադարանի հարակից տարածքում, ինչպես նաեւ ոչ նպատակահարմար է համարվել երթի անցկացումը, քանի որ ժամը 17.00-ից սկսվում է տրանսպորտային միջոցների ինտենսիվ երթեւեկություն: Համաձայնելու դեպքում քաղաքապետը կուսակցությունների նախագահներին խնդրել է՝ նախապես տեղեկացնել:

Մարկ Գրիգորյանը հորդորել է չքաղաքականացնել իր հետ կատարվածը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հոկտեմբերի 24-ին ՀՀ ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի՝ ապաքինման ցանկությունները եւ առողջության բարեմաղթանքները փոխանցելու համար խորհրդարանի հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետ Անահիտ Ադամյանը այցելեց Նոր Նորքի շտապօգնության թիվ 2 հիվանդանոցում գտնվող լրագրող Մարկ Գրիգորյանին:

Ըստ ՀՀ ԱԺ հասարակայնության հետ կապերի վարչության, շնորհակալություն հայտնելով խորհրդարանի նախագահի հոգածության եւ ուշադրության համար, Մարկ Գրիգորյանը խնդրել է հաղորդել, որ իր հետ կատարվածը պետք չէ քաղաքականացնել. ինքը, լինելով միայն վերլուծաբան, չի խառնվում քաղաքականությանը: Լրագրողը հույս է հայտնել, որ հետաքննությունը կպարզի իր հետ տեղի ունեցածի մասին ամբողջ ճշմարտությունը:

Մարկ Գրիգորյանի բուժող բժիշկ Հայկազ Զաքարյանը տեղեկացրել է, որ Մարկ Գրիգորյանն ապաքինվում է, բարեբախտաբար վիրահատության անհրաժեշտություն չկա: Եթե անսպասելի բարդություններ չառաջանան, լրագրողը տասը օրից տանը կլինի:

Մուրադ Բոջոլյանը ամբաստանվում է Թուրքիայի օգտին լրտեսելու մեջ

«Ոչ մի կետում մեղավոր չեմ ճանաչում: Մեղադրող կողմն ինձ ավելի բարձր է գնահատում, քան իրականում կամ»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ս. թ. հունվարի 31-ին ՀՀ ԱԱՆ հասարակայնության եւ մամուլի հետ կապի ծառայությունը տարածեց հաղորդագրություն. «ՀՀ ազգային անվտանգության մարմինները ս. թ. հունվարի 26-ին ձերբակալել են Թուրքիայի հետախուզության գործակալի՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու, որը Թուրքիայի ազգային հետախուզության կազմակերպության (MILLI ISTIHBARAT TESKILATI-MIT) հանձնարարությամբ ձեռք է բերել եւ փոխանցել քաղաքական, ռազմական եւ տնտեսական բնույթի տեղեկատվություն: Հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 59 հոդվածով (հայրենիքի դավաճանություն՝ լրտեսության ձեւով): Գործով նախաքննությունը վարում է ՀՀ ԱԱՆ քննչական վարչությունը»:

Հաջորդ օրը երեկոյան օրաթերթերը տպագրեցին այս հաղորդագրությունը, իսկ «Ազգը» հավելեց, որ ձերբակալվածը թուրքագետ եւ թարգմանիչ Մուրադ Բոջոլյանն է, որը 90-ական թ.թ.-ի սկզբներին աշխատակցել է նաեւ մեր թերթին:

Երեկ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում, ամբողջությամբ լսելով իր նկատմամբ մեղադրանքը, Մուրադ Բոջոլյանը հեգնական տոնով ասաց. «Ոչ մի կետում մեղավոր չեմ ճանաչում: Մեղադրող կողմն ինձ ավելի բարձր է գնահատում, քան իրականում կամ»:

Տես • էջ 3

Ընթացիկ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ազատականությունը բոլոր ժողովուրդների ապագան է

Երդման արարողությունը կատարեց ՌԱԿ փոխատենապետը

Երեկ Թեքեյան մշակութային կենտրոնում գումարվեց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության հերթական նիստը, որին բացի ՀՌԱԿ Հանրապետական նորընտիր վարչության անդամներից մասնակցում էին նաեւ կուսակցության 11-րդ Պատգամավորական ժողովին մասնակցելու համար Երեւան եկած ՌԱԿ փոխատենապետ Երվանդ Ազատյանը (ԱՄՆ), ՌԱԿ կենտրոնական վարչության անդամ Հարություն Արզումանյանը (Կանադա), ՌԱԿ ԱՄՆ-ի շրջանային վարչության փոխատենապետ Արսեն Դեմիրճյանը (Միացյալ Նահանգներ), ՌԱԿ Երուսաղեմի վարչության փոխատենապետ Հակոբ Անդրեասյանը եւ Հաբեթ Թորոսյանը (Բոստոն):

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ Պատգամավորական ժողովից հետո կուսակցության շարքերում սա առաջին ընդունելությունն է լինելու եւ առաջին տոմսերն են հանձնվելու: Հակիրճ ձեւով բնութագրելով Հայաստանի ներկա քաղաքական եւ հասարակական իրավիճակը, Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ տեղական ինքնակառավարման մարմինների օրերս ավարտված ընտրություններում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամները եւ համակիրները նշանակալից հաղթանակներ տարան ինչպես մայրաքաղաքում, այնպես էլ մարզերում:

Ռամկավար Ազատական կուսակցության կենտրոնական վարչության անունից շնորհավորելով ՀՌԱԿ-ին հիանալի կազմակերպված Պատգամավորական ժողովի եւ ՏԻՄ ընտրություններում ձեռք բերած հաջողությունների համար, ՌԱԿ փոխատենապետ Երվանդ Ազատյանը շնորհակալություն հայտնեց ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությանը, հատկապես ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանին՝ հետեւողական ու նպատակասլաց աշխատանքի, 100 տարուց ավելի կենսագրություն ունեցող կուսակցության գաղափարախոսությանն անշեղ հետեւելու, կուսակցության անունը միշտ անաղարտ պահելու համար:

– Մենք պետք է մի բան պարզ ընկալենք,– ասաց Երվանդ Ազատյանը,– բոլոր երկրները, բոլոր ժողովուրդները հետեւելու են ռամկավար-ազատական (լիբերալ-դեմոկրատական) գաղափարախոսությանը: Եվ սա զարգացման միակ ճշմարիտ ուղին է: Ուստի ես ուրախ եմ ողջունելու ձեզ այստեղ, այսօր՝ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության շարքերն ընդունվելու համար: Քանի որ ընդունվողների ճնշող մեծամասնությունը երիտասարդներ եք, ապա մեզ հույս է տալիս մտածելու, որ մայր հայրենիքի ապագան հուսալի ձեռքերում է:

ՀՌԱԿ նորագիրների երդման արարողությունը կատարեց ՌԱԿ փոխատենապետ Երվանդ Ազատյանը:

Երեւանի «Կենտրոն», «Նոր-Նորք», «Արմենական» ակումբները համալրվեցին եւս 20 նորագիրներով: Նորագիրներից կազմվեց եւս մեկ ակումբ՝ «Կիլիկիան», որի ատենապետ ընտրվեց Գուրգեն Հարությունյանը: Եվս 20 նորագիրների հանձնվեցին ՀՌԱԿ անդամատոմսեր: Ազա Այդինյանը, Մարինե Առուշանյանը, Նելլի Կարապետյանը, ճանաչված կինոօպերատոր եւ կազմակերպիչ Արտավազդ Դավթյանը եւ շատ ուրիշներ այժմ հպարտությամբ կրելու են ՀՌԱԿ-ի տոմսերն ու կրծքանշանները:

Ս. Մ.

Հոկտեմբերի 27՝ Մոսկվայո՞ւմ

Տկաչովը Հայաստանի խորհրդարանում

Մոսկվայում ստեղծված լարված իրավիճակը կապված չէչեն ահաբեկիչների կողմից մշակույթի տանը մի քանի հարյուր քաղաքացիների պատանդ վերցնելու հետ, արտաքնապես Հայաստանի հետ կապ ունենալ չի կարող: Թեեւ պատանդների թվում նաեւ հայեր կան:

Այսուհանդերձ, որոշակի մտահոգությունների տեղիք է տալիս այն հանգամանքը, որ Ռուսաստանի քաղաքականությունը հարավում կարող է առավել կոշտանալ, ինչը կարող է վերստին սրել Ռուսաստանում հակակովկասյան ընդհանուր տրամադրությունները: Այստեղ թերեւս տեղին է հիշել, թե ինչպես Մոսկվայում մի քանի տարի առաջ նույն չեչեն ահաբեկիչների կողմից բնակելի տների պայթեցումներից եւ հարյուրավոր զոհերի արձանագրումից հետո Ռուսաստանում բացասական երանգ ստացավ այսպես կոչված «կովկասյան ազգության դեմք» տերմինը: Արդյունքում ազգությամբ չեչենների հետ հասարակական կարծիքը փոխվեց նաեւ վրացիների, ադրբեջանցիների եւ հայերի նկատմամբ:

Այս փաստը նկատի առնելով՝ Հանրապետական կուսակցության անդամ, «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը համոզված է, որ Մոսկվայում ստեղծված իրավիճակը վերաբերում է այդ երկրի բոլոր ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչներին, այդ թվում նաեւ հայերին: Այսուհանդերձ, հանրապետականները վտանգ չեն տեսնում, որ ռուսաստանյան ազգայնամոլ ուժերը կարող են հակակովկասյան լայնածավալ քարոզչություն եւ այլ միջոցներ ծավալել՝ վտանգելով մեր քաղաքացիների անվտանգությունը: Ընդունելով, որ եւ Ռուսաստանի իշխանությունը, եւ հասարակությունը կարող են հակագործողությունների դիմել, «Օրինաց երկիրն», ի դեմս Միհր Շահգելդյանի, գտնում է, որ այդ տրամադրությունները հակահայկական բովանդակություն չեն ստանա, քանի որ այս տարիների ընթացքում այդ երկրի հասարակությունը կարողացել է որոշակիորեն տարբերակումներ մտցնել «կովկասյան ազգության ներկայացուցիչ» հասկացության մեջ, մանավանդ հայերի նկատմամբ վերաբերմունքը դրական է:

Այս բնորոշմանը, սակայն, վերապահումով պետք է մոտենալ: Ընդամենը մի քանի ամիս է անցել Կրասնոդարի երկրամասում հակահայկական տրամադրություններ սերմանելու հետեւանքով բազմաթիվ հայկական ընտանիքների արտաքսումից, ինչպես նաեւ մերձմոսկովյան շրջաններում բնակվող հայերի զանգվածային ծեծ ու ջարդի. էլ չենք խոսում Կրասնոդարի հայկական գերեզմանների պղծման դեպքերից:

Այս ֆոնի վրա թերեւս զուգադիպություն էր Կրասնոդարի երկրամասի նահանգապետ Տկաչովի այցը Հայաստան: Այն պլանավորվել էր դեռեւս հայկական խորհրդարանականների ռուսական այդ երկրամաս այցելության ընթացքում, որը, սակայն, էական փոփոխություններ նահանգային իշխանությունների տրամադրություններում չէր մտցրել:

Թե ինչ ազդեցություն կունենա Տկաչովի այցը, կարելի է թերեւս դատել նրա վերադարձից հետո միայն, սակայն առանձին փաստեր վկայում են, որ պաշտոնական Երեւանը շատ լուրջ է մոտեցել այդ այցելությանը: Մասնավորապես Տկաչովի հանդիպումները երկրի խորհրդարանի ղեկավարության եւ խումբ-խմբակցությունների ղեկավարների հետ խոսանում էր շատ սկզբունքային լինել: Այդ հանդիպման ընթացքում, անշուշտ, քննարկվել է ներկայիս տիրող իրավիճակը Կրասնոդարում, ինչպես նաեւ հայ խորհրդարանականները փորձել են ճշտել երկրամասի իշխանությունների պլանները միգրացիայի հետ կապված: Ամեն դեպքում ճեպազրույցների ընթացքում խմբակցությունների ղեկավարները փաստեցին, որ իրենց ներկայացուցիչները պատրաստվել են այդ հարցադրումների պատասխաններն ստանալ:

Անշուշտ, անհեթեթ կլիներ մտածել, թե հանդիպումը որեւէ կերպ կարող է կապված լինել մոսկովյան իրադարձությունների եւ ահաբեկչական գործողությունների հետ: Հանգամանք, որ այս օրերին Հայաստանում առանձնահատուկ կարեւորություն է ստանում: Բանն այն է, որ ուղիղ երեք տարի առաջ նմանատիպ իրավիճակ էր տիրում նաեւ մեր երկրում, երբ հոկտեմբերի 27-ին ողջ խորհրդարանը եւ կառավարությունը պատանդ էին վերցված մի խումբ ահաբեկիչների կողմից: Ահա թե ինչու խորհրդարանում միանշանակ հասկանալի է համարվում Մոսկվայում ահաբեկիչների գերին դարձածների հարազատների աղերսներն իշխանություններին զերծ մնալ մշակույթի կենտրոնի վրա հարձակումներից եւ կտրուկ գործողություններից: Մասնավորապես ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Աղվան Վարդանյանը հիշում է, որ նման կոչեր ուղղում էին նաեւ իրենք 1999-ի հոկտեմբերի 27-ին:

ՀԺԿ անդամ Ստեփան Զաքարյանը զուգահեռներ անցկացրեց երկու իրադարձությունների միջեւ՝ նշելով, թե ցանկացած պարագայում ահաբեկչությունն, ինչպիսի դրսեւորմամբ էլ այն լինի, դատապարտելի է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Առայժմ ընդամենը 26 բողոք

Նախորդ ընտրությունների համեմատությամբ այս տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին ավելի քիչ բողոքներ են ստացվել՝ ընդամենը 26-ը: Սա Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի փոխնախագահ Համլետ Աբրահամյանը երեկ հրավիրված մամլո ասուլիսում բացատրեց ընտրական հանձնաժողովների լավ աշխատանքով:

26-ը, սակայն, վերջնական թիվ չէ: Ամբողջական պատկերը ԿԸՀ-ն կունենա, երբ ստանա ընտրատարածքային հանձնաժողովների ամփոփիչ արձանագրություններն ու որոշումները:

Անվավեր են համարվել Հրազդան եւ Ջերմուկ քաղաքների մի քանի ընտրատարածքներում: Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք համայնքների ավագանու թեկնածուների բողոքները մերժվել են:

Անվավեր են ճանաչվել Արարատի մարզի Բարձրաշեն, Կոտայքի մարզի Մեղրաձոր, Լոռու մարզի Շիրակամուտ, Արագածոտնի Ղազարավան, Շիրակի Գուսանագյուղ համայնքներում փաստաթղթային անհամաձայնությունների եւ անճշտությունների պատճառով: Գեղարքունիքի մարզի Ծովինար համայնքում եւս ընտրություններ չեն կայացել ընտրական հանձնաժողովների մեղավորությամբ: Այս համայնքում, ինչպես օրենքն է նախատեսում, ընտրությունները կլինեն մեկ ամսից:

Դատական ատյանում են գտնվում Արմավիրի մարզի Խանջյան, Կոտայքի Արզական, Բյուրեղավանի Մեղրաձոր, Արարատի Ակնաղբյուր համայնքների գործերը:

Արագածոտնի մարզի Ակունք գյուղի համայնքապետների ընտրությունների վերաբերյալ բողոք է հայտնել նաեւ համայնքապետի թեկնածուներից մեկը: Այստեղ երկու թեկնածուների միջեւ ձայները բաշխվել են հավասար:

Մ. Հ.

«Արմավիան» Երեւան-Մոսկվա-Երեւան առաջին չվերթը կատարեց Ա-320 ինքնաթիռով

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հոկտեմբերի 24-ին «Արմավիա» ավիաընկերությունը Երեւան-Մոսկվա-Երեւան չվերթն իրականացրեց Ա-320 օդանավով, որը վերջերս վարձակալել է ամերիկյան Միջազգային լիզինգային ֆինանսական կորպորացիայից (ILFC):

2002 թվականի ամռանը մշակված Զարգացման ռազմավարական ծրագրի շրջանակներում ավիաընկերությունն իր կոմերցիոն-արտադրական գործունեությունը վերանայեց ու վերակազմավորեց: Դրա փուլերից մեկի արդյունքը հենց եվրոպական արտադրության այս ժամանակակից ինքնաթիռի շահագործումն է:

«Արմավիայի» զարգացման հեռանկարային ծրագիրն ուղղված է համաշխարհային ավիացիոն շուկայում գերակայող առաջադեմ տեխնոլոգիաներով առաջնորդվող ավիաընկերության ձեւավորմանը, ինչն էլ թույլ կտա ամենաբարձր որակով եվրոպական չափանիշների ծառայություններ մատուցել մեր ուղեւորներին»,- ասաց ավիաընկերության բաժնետեր, հայտնի գործարար Միխայիլ Բաղդասարովը:

ՀՀ տնտեսական, ինչպես նաեւ կովկասյան տարածաշրջանի զարգացման միտումները պայմանավորում են ուղիղ եւ տարանցիկ ավիափոխադրումների պահանջարկի աճը ողջ հետխորհրդային տարածքում: Եւ այս տեսանկյունից, ըստ ընկերության մամլո կենտրոնի, «Արմավիայի» ռազմավարական նպատակը Անդրկովկասից դեպի Ռուսաստան եւ ԱՊՀ անդամ երկրներ օդային փոխադրումների շուկայում գերակա դեր ստանձնելն է: Ավիաընկերության ռուսական ուղղությունում հիմնականն առայժմ Երեւան-Մոսկվա-Երեւան չվերթն է: Ներկայումս ավիաընկերությունը ծրագրում է ուղեւորների համար չվացուցակի, չվերթերի տարբերակման մեծացման, ժամանակակից օդանավերի շահագործման եւ, իհարկե, ուղեւորների սպասարկման բարձր որակի հաշվին հաստատել ու մեծացնել այս ուղղության ուղեւորահոսքը:

Կապանի թիվ 2 ընտրատարածքում ավագանու անդամների ընտրություններն անվավեր ճանաչվեցին

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սյունիքի մարզի թիվ 53 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը (ԸԸՀ) հոկտեմբերի 24-ի հերթական նիստում քննարկեց Կապանի ավագանու անդամի թեկնածու, Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության անդամ Գագիկ Գրիգորյանի բողոք-դիմումը հոկտեմբերի 20-ի ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ, որում թեկնածուն պնդում էր, որ իր օգտին տրված ձայների թիվն իրականում ավելի շատ է, քան ներկայացված է:

Բացելով 4 ընտրական տեղամասերից ստացված ընտրական փաստաթղթերը, ԸԸՀ-ն արձանագրեց, որ, իրոք, Գրիգորյանի օգտին քվեարկված քվեաթերթիկները հայտնվել են անվավերների մեջ: Իսկ բացելով թիվ 53/13 ընտրական տեղամասից ստացված փաթեթը, հանձնաժողովը պարզեց, որ ավագանու ընտրությունների բոլոր քվեաթերթիկները չսահմանված նմուշի են, այսինքն՝ կնիքը դրված է քվեաթերթիկների հակառակ կողմի վրա: Քանի որ տվյալ տեղամասի արդյունքներն ազդում էին ընտրության արդյունքների վրա, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշմամբ Կապանի ավագանու անդամների թիվ 2 բազմամանդատ ընտրատարածքի ընտրությունները ճանաչվեցին անվավեր եւ, ըստ ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի, վերաքվեարկություն նշանակվեց 11 օր հետո՝ նոյեմբերի 3-ին:

Ինչպես նշեց Գագիկ Գրիգորյանը, ինքը ոչ մի տեղամասում վստահված անձ չի ունեցել, ինչն էլ նպաստել է, որպեսզի իր օգտին տված ձայներն անվավեր հաշվեն: «Ես չէի պատկերացնում, որ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներն այդքան անփույթ կաշխատեն»,- ընդգծեց նա:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

«Արմենտելի» բաժնետոմսերը կալանքի տակ են, իսկ տնօրենը՝ պաշտոնազրկված

«Արմենտելի» բաժնետոմսերի 90 տոկոսի ճակատագիրը շարունակում է անորոշ մնալ: Ինչպես հայտնի է, ՀՀ արդարադատության նախարարությունը դրանք կալանքի է վերցրել, որովհետեւ OTE-ն Հայաստանի կառավարությանը չի փոխանցել այն դատական ծախսերը, որ կառավարությունը կատարել է TWT-OTE դատական վեճի ժամանակ: Արդարադատության նախարարության մամլո քարտուղար Արա Սաղաթելյանից երեկ տեղեկացանք, որ, ըստ ճշտված տվյալների, այդ գումարը կազմել է 968 հազար դոլար: Այդ գումարը OTE-ն պետք է Հայաստանի կառավարությանը փոխանցեր համաձայն նախ՝ առաջին ատյանի դատարանի, ապա՝ տնտեսական գործերով վերաքննիչ դատարանի 2001 թ. նոյեմբերի 27-ի վճռի: Ընդ որում, այդ վճիռը OTE-ն չի բողոքարկել Վճռաբեկ դատարանում: Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունը եւս դիմել է OTE-ին, առաջարկելով փոխանցել այդ գումարը, ինչը չի կատարվել:

Ներկայումս, դարձյալ ճշտված տվյալներով, տույժ-տուգանքների հետ այդ գումարը հասնում է 1,5 մլն դոլարի: Իսկ բաժնետոմսերի գնահատման գործընթացը դեռեւս շարունակվում է: Այն կավարտվի մոտ օրերս, որից հետո, համաձայն գործող կարգի, դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության անուրդի կենտրոնում բաժնետոմսերը կդրվեն անուրդի:

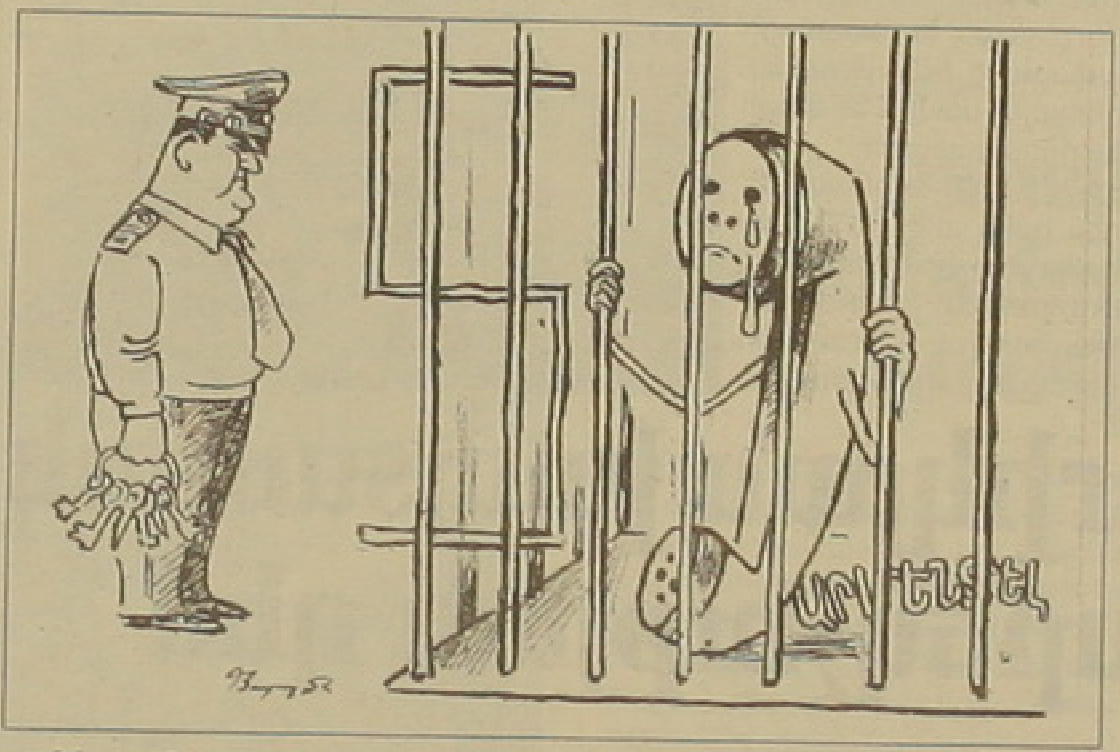

Բնականաբար, ծագած խնդրի կապակցությամբ փորձեցինք ստանալ «Արմենտելի» արձագանքը: Ընկերության տնօրենի լրատվության հարցերով խորհրդական Գոհար Սիմոնյանը հայտնեց, որ դա «Արմենտելի» ներքին գործունեությանը որեւէ կերպ չի առնչվում, եւ այդ պատճառով որեւէ մեկնաբանություն տալ չի կարող: «Առաջացել է խնդիր «Արմենտելի» երկու բաժնետերերի OTE-ի եւ ՀՀ կառավարության միջեւ, որոնք էլ պետք է կարգավորեն այն», նշեց նա:

Ստեղծված իրավիճակի մեջ լրացուցիչ խառնաշփոթ է առաջանում «Արմենտելի» գործադիր տնօրենի պաշտոնանկությամբ: Ըստ պաշտոնական աղբյուրների, Նիկոս Յորգուլյան արդեն ազատված է այդ պաշտոնից:

Ա. Մ

Կհայտարարագրվեն միջին օղակի պաշտոնյաները

Գույքի եւ եկամուտների հայտարարագրման հերթը հասավ իշխանության միջին օղակի պաշտոնյաներին: Երեկ կառավարության որոշմամբ առաջարկվել է լրացումներ կատարել համապատասխան օրենքում, որից հետո հայտարարատուների շրջանակը կընդլայնվի: Դրանց թվում կընդգրկվեն, ինչպես լրագրողներին տեղեկացրեց պետական եկամուտների փոխնախարար Արմեն Ալավերդյանը, քաղաքացիական ծառայության «բարձր եւ գլխավոր պաշտոններ» ունեցողները, ինչպես նաեւ հարկային, մաքսային եւ ոստիկանական ծառայության բոլոր աշխատակիցները: Եվս մեկ նորույթ է այն դրույթը, համաձայն որի հայտարարատուները պետք է ներկայանան իրենց տարածքային հարկային մարմիններ: Հիշեցնենք, որ բարձրաստիճան պաշտոնյաները հայտարարագրերը ներկայացնում էին նախարարություն:

Փոխնախարարը հայտնեց նաեւ հայտարարագրերի ժամկետների երկարաձգման մասին: Օրենքով նախատեսված փետրվարի 1-ի փոխարեն առաջարկվում է մարտի 15-ը: Դրանց հրապարակման հարցն, ըստ էության, դեռեւս կարգավորված չէ: Կառավարության նիստում առաջարկվել է տվյալները ներկայացնել 3 հազարից ավելի տպաքանակ ունեցող լրատվամիջոցներին, որը, սակայն, չի ընդունվել եւ հանձնարարվել է ներկայացնել նոր առաջարկ, որտեղ պետք է ապահովվի բոլոր քաղաքացիներին մատչելի դարձնելու հարցը: Հարկ ենք համարում նշել, որ բարձրաստիճան պաշտոնյաների գույքի եւ եկամուտների հայտարարագրման ժամանակ լիակատար թափանցիկություն չապահովվեց: Այդ տվյալները հրապարակած «Պաշտոնական տեղեկագրի» համարի գինը 96 հազար դրամ էր, ինչը մատչելի է ոչ բոլորին: Համակարգչային կրիչի վրա գտնվող նույն տվյալները տրված են առանց որեւէ դասակարգման, այնպես որ որեւէ նախարարի կամ այլ պաշտոնյայի հայտարարագրածը գտնելու համար պետք է փնտրես առնվազն մի քանի ժամ:

Այն հարցին, թե մինչ այժմ եղե՞լ են հայտարարագրումից խուսափողներ, Արմեն Ալավերդյանը նշեց, որ աշխատանքներ են տարվում ճշտելու, թե ովքեր չեն ներկայացրել: Արդյունքում եղել են այդպիսի դեպքեր: Սակայն, ըստ փոխնախարարի, դեռեւս հստակեցված չէ, թե այս օրենքի որ խախտման ժամանակ ինչ պատժամիջոց պետք է սահմանել:

Երեկ տեղեկացվեց նաեւ, որ այս գործընթացի հերթական քայլը լինելու է ամբողջ բնակչության հայտարարագրումը: Կառավարությունում նոր օրենքի նախագիծն այս առնչությամբ կքննարկվի դեկտեմբերին: Խնդիր է դրված նաեւ ծախսերի հայտարարագրման հարցը եւս ընդգրկել նոր օրենքում, ինչն առավել լիարժեք կդարձնի այստեղ առկա պատկերը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Գիշերը շարունակվեց շուրջ 700 պատանդների ահավոր ոդիսականը

Սկիզբը էջ 1

Երեկ, ժամը 11.10-ին ահաբեկիչները ներս թողեցին մի քանի հեռուստալրագրողների: Ավելի ուշ նրանց հետ հանդիպեց հայտնի երգիչ Իոսիֆ Կոբզոնը, որին հաջողվեց իր հետ դուրս բերել պատանդներից 4-ին, որոնցից 3-ը՝ երեխաներ: Երեկոյան արդեն ահաբեկիչների հետ հանդիպման հնարավորություն ստացավ Պետդումայի փոխխոսնակ Իրինա Խակամադան: Դուրս գալուց հետո վերջինս հայտարարեց, թե ոչինչ չի կարող ասել պատանդների ազգության մասին, սակայն, ասաց նա, «իմ կարծիքով նրանք մահապարտներ չեն, թեեւ ձգտում են այդպիսին երեւալ»:

Մոսկովյան այս ահաբեկչությունը վիրավորանք է նախագահ Պուտինի համար: 1999 թ. իր վարչապետության օրոք որոշել էր ռուսական զորք Չեչնիա ուղարկել. դա նպաստել էր նրա նախագահ դառնալուն:

«Լիբերասիոն» թերթը հիշեցնում է, որ չեչեններն անցյալում էլ էին պատանդներ վերցրել: 1995 թ. 120 անձինք սպանվեցին Բուդյոնովսկի հիվանդանոցի դեպքերի ժամանակ: 1996 թ. Ղզլարում պատանդ վերցվեց ավելի քան 2000 մարդ: Մոսկվայում սա նմանատիպ առաջին դեպքն է: «Էխո Մոսկվի» ռադիոկայանն ազատ արձակված պատանդներից մեկին վկայակոչելով, երեկ հաղորդեց, թե պատանդների մեջ կան օտար պետությունների (այդ թվում Հայաստանի) 62 քաղաքացիներ: Ահաբեկիչները պատրաստակամություն էին հայտնել բանակցելու Կարմիր խաչի եւ «Բժիշկներ առանց սահմանի» կազմակերպության ներկայացուցիչների հետ:

ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկ Մոսկվայում փակ է եղել Կարմիր հրապարակը: Ուժեղացված է պետական իշխանության մարմինների, ճանապարհների, կայարանների, օդանավակայանների հսկողությունը: Ռուսաստանի բոլոր խոշոր տարածաշրջաններում խորհրդակցություններ են անցկացվում, անվտանգության հատուկ միջոցներ են ձեռնարկվում Տոմսկի, Տյումենի, Սվերդլովսկի, Կեմերովոյի, Պերմի, Իրկուտսկի մարզերում, Պրիմորիեի, Կրասնոյարսկի, Խաբարովսկի, Կրասնոդարի երկրամասերում: Ուժեղ պաշտպանության տակ են առնված տնտեսական կարեւոր օբյեկտները, մանկապարտեզները, դպրոցները, հիվանդանոցները եւ այլն: Խուզարկություններ եւ ձերբակալություններ են կատարվում կովկասյան ազգությունների բնակիչների, այդ թվում հայերի շրջաններում:

ԱՄՆ վարչակազմը դատապարտել է չեչենների քայլը եւ Ռուսաստանին օգնելու պատրաստակամություն հայտնել: Սպիտակ տունը գտնում է, որ Մոսկվայի դեպքն աշխարհում իրադրությունն ապակայունացնելու միասնական գաղտնի գործողության մի մասն է:

Երեկ կեսօրին մոսկովյան ահաբեկչության կապակցությամբ ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինին ուղերձ է հղել ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Իր վրդովմունքն արտահայտելով բազմաթիվ պատանդներ վերցնելու փաստի վերաբերյալ, Ռ. Քոչարյանը տեղեկացրել է, որ Հայաստանում մեծ անհանգստությամբ են հետեւում իրադարձությունների զարգացմանը եւ հուսով են, որ իրավիճակը շուտափույթ հանգուցալուծում կստանա, եւ պատանդները կվերադառնան իրենց ընտանիքների ու հարազատների մոտ:

Մուրադ Բոջոլյանն ամբաստանվում է Թուրքիայի օգտին լրտեսելու մեջ

Սկիզբը էջ 1

«Ազգի» ունեցած տեղեկություններով՝ ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի անձնական թարգմանիչը, ըստ երեւույթին, նախաքննական ցուցմունքում ընդունել է մեղադրանքը: Բոջոլյանին ներկայացված մեղադրանքը հետեւյալն է. 1998-ից համագործակցել է ՄԻԹ-ի գործակալների հետ, վերջիններիս փոխանցել Հայաստանի եւ ԼՂՀ-ի ռազմական, ներքաղաքական, տնտեսական ոլորտներին վերաբերող տեղեկություններ, որոնք հաղորդվել են նամակներով, ֆաքսերով, հեռախոսային զրույցների միջոցով, ինչպես նաեւ 2-3 ամիսը մեկ հանդիպել է ՄԻԹ-ի գործակալների հետ, բնականաբար՝ վարձատրվել դրա դիմաց: Մասնավորապես, Մուրադ Բոջոլյանը ՄԻԹ-ի ստամբուլյան բաժանմունքի գործակալներ Նյուրեթին, Թոլունային, Գյունալին, մյուս գործակալներին տեղեկություններ է փոխանցել ԼՂՀ-ում տեղակայված ռազմական կայանների, Մռավի, Հորադիզի հենակետերի, հայ-թուրքական սահմանի, ՀՀ-ում ռազմական օդակայանների, կառուցվող ճանապարհների, թունելների, այլ ենթակառուցվածքների, հայ-հունական ռազմական համագործակցության մանրամասների, ՀՀ-ի բյուջեի, Իրանից ՀՀ-ին օգնության չափերի, ՀՀ-ից ԼՂՀ-ին տրամադրվող վարկերի, Երեւանի «Քուրդիստան» կոմիտեի մասին, առաջադրանք է ստացել ՄԻԹ-ից՝ պարզելու, թե ՀՀ-ում եւ ԼՂՀ-ում Քրդական բանվորական կուսակցության (PKK) հենակայաններ կա՞ն, ինչպես նաեւ այլ ծանր մեղադրանքներ, որը դատարանում կարդաց պետական մեղադրողը:

Դատարանում հնչեցին հայ ընթերցողներին հայտնի անուններ, ինչպես օրինակ՝ Մեհմեթ Ալի Բիրանդի: Վերջինս եւս ներկայացվեց որպես ՄԻԹ-ի գործակալ եւ ակնարկ արվեց նրա ու Մուրադ Բոջոլյանի շփումների մասին: Մեհմեդ Ալի Բիրանդը հայտնի թուրք լրագրող-մեկնաբան է, աշխատակցում է «Թըրքիշ դեյլի նյուսին» եւ «Հյուրիեթին»՝ որպես սյունակագիր, ինչպես նաեւ հաղորդումներ է վարում CNN-Turk հեռուստատեսությամբ: Բիրանդը մի քանի անգամ է եղել Հայաստանում, պատիվ է ունեցել հարցազրույցներ վարել ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ: Առաջին նախագահի հետ հարցազրույցը եթեր է հեռարձակվել 1992 թ.՝ թուրքական պետական հեռուստատեսության «32 օր» ծրագրով, իսկ Ռոբերտ Քոչարյանը Բիրանդին հարցազրույց է տվել 2001 թ. հունվարի վերջին, հարցազրույցը հեռարձակվել է CNN-Turk-ով, տպագրվել «Թըրքիշ դեյլի նյուսում» եւ «Հյուրիեթում»:

Պետական մեղադրողը դատարանում ասաց, որ Մուրադ Բոջոլյանը ՄԻԹ-ի գործակալների հետ հանդիպել է Ստամբուլի սրճարաններում, ծոտյալ բնակարաններում: Նշվեց նաեւ, որ 1970 թ. մինչեւ 1991 թ.՝ ԽՍՀՄ փլուզումը, Մուրադ Բոջոլյանը համագործակցել է խորհրդային ՊԱԿ-ի հետ, կրել է «զինդե» (թուրքերենից թարգմանաբար՝ առույգ) ծածկանունը: Ամբաստանյալը ձերբակալվել է 2002 թ. հունվարի 26-ին՝ Բագրատաշենում՝ Վրաստանով Թուրքիա ուղեւորվելու ժամանակ: Ձերբակալության պահին նրա մոտ հայտնաբերվել է, մասնավորապես, մի ծանոթագրություն՝ երեւանյան «Քուրդիստան» կոմիտեի մի անդամի հետ հարցազրույց, որը թուրքական ՄԻԹ-ը պետք է օգտագործեր ՀՀ-ի դեմ, թե իբր Հայաստանում կան PKK-ականներ:

Մինչեւ դատավարության որոշ հետաքրքիր պահերին անդրադառնալը նշենք, որ գործով անցնում են հինգ վկաներ, որոնցից երեքը՝ Թուրքիայի քաղաքացիներ: Դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանը հայտարարեց, որ այդ երեքը Քրդական բանվորական կուսակցության՝ PKK-ի անդամներ են: Երեկ դատարանում ներկա էր վկաներից մեկը՝ ՀՀ քաղաքացի, «Քուրդիստան» կոմիտեի աշխատակից, ենթադրաբար քրդուհի Ժենյա Ամիրյանը: Տիկինը պնդեց նախաքննության ընթացքում տված ցուցմունքն առ այն, որ մեկ կամ մի քանի անգամ Բոջոլյանին տեսել է «Քուրդիստան» կոմիտեում ու հեռացավ: Ամբաստանյալն ավելացրեց, որ իրեն կոմիտե են հրավիրել թարգմանչի կարիք եղած դեպքերում: Պաշտպան Հովիկ Արսենյանը դատավարության սկզբում հայտարարեց, որ 1999 թ.-ից իր պաշտպանյալի դեմ փորձել են նյութեր նախապատրաստել եւ անպայմանորեն հայրենիքի դավաճանություն վերագրել: «1999 թ. մարտի 4-ին ԱԱՆ-ն որպես հետաքննական մարմին դատարանին միջնորդել է 64.07.63 հեռախոսային համարի գաղտնալսումներ կատարելու համար: Նույն օրը դատարանը բավարարել է միջնորդությունը: Նման միջնորդությունները եւ բավարարումները բազմաթիվ են մինչեւ 2002 թ.», ասաց պաշտպանը, ապա եզրափակեց, որ գաղտնալսումները հիմք չեն տալիս քր. գործ հարուցելու համար: Ապօրինի իրականացվել է քր. գործ, միջնորդում եմ՝ ղեկավարվելով ՀՀ քր. դատավարության 105 հոդվածով, քր. գործը կարճել եւ իմ պաշտպանի հանդեպ դադարեցնել հետապնդումը, ասաց պրն Արսենյանը: Պաշտպանը փորձում էր հիմնավորել, որ գաղտնալսում կատարելը մարդու իրավունքների ոտնահարում է: Պետական մեղադրող Աղվան Հովսեփյանը նշեց, որ տվյալ դեպքերում ղեկավարվում են ոչ թե քր. դատավարության օրենսգրքով, այլ «ներքին օրենքներով», այսինքն՝ ԱԱՆ-ն իրավունք ունի օպերատիվ-հետախուզական աշխատանքներ իրականացնելու դեպքում կատարել գաղտնալսումներ: Դատավոր Մարտիրոսյանը պաշտպան Արսենյանի միջնորդությունը մերժեց «անհիմն լինելու» ձեւակերպումով:

Դատավարությունը կշարունակվի հոկտեմբերի 30-ին:

«Ազգի» ունեցած տեղեկություններով Մուրադ Բոջոլյանը ՀՀ անվտանգության մարմինների ուշադրության կենտրոնում է եղել 1992 թվականից՝ ՀՀ ԱԳՆ-ում աշխատելու տարիներից եւ այդ մասին տեղեկացվել է այդ ժամանակվա ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանին: Ուշագրավ է, որ ԱԳՆ-ից դուրս գալուց հետո Մուրադ Բոջոլյանն աշխատանքի է ընդունվում ՀՀ նախագահի աշխատակազմում, եղել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թարգմանիչը: Ըստ մեր ունեցած տեղեկությունների՝ թուրքագետ Մուրադ Բոջոլյանին նախագահական է տարել Ժիրայր Լիպարիտյանը:

ԱԶԳ

Ահաբեկչությունը եւ մենք

Հայաստանը եւ ամերիկյան խայտառակ պատերազմը ահաբեկչության դեմ

Ամերիկայի հայկական անգլիագիր մամուլի էջերում հաճախակի տպագրվող Նյուտոնի (Մասաչուսեթս) բնակիչ Դավիթ Բոյաջյանի ստորեւ թարգմանաբար հրատարակվող հոդվածը լի է հետաքրքրական փաստերով:

Սկսեմ արձանագրելով մի ուշագրավ փաստ, որը ոչ Բուշի վարչակարգը, ոչ էլ զանգվածային լրատվամիջոցները չեն հրապարակելու. Հայաստանը բավական մեծ շառավիղում գտնվող երկրներից միակն է, որի կառավարությունը, քաղաքացիները եւ հողը առնչություն չեն ունեցել եւ չունեն «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչների կամ Ուսամա բեն Լադենի հետ: Եթե համառոտակի քննարկենք մյուս երկրների վիճակը, կտեսնենք, որ Վրաստանը երկար ժամանակ Պանկիսի կիրճում եւ այլուր ապաստան է տվել «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչներին, այդ ցանցում ծառայող թուրք քաղաքացիներ ձերբակալվել են Աֆղանստանում, Պակիստանում, Սոմալիում եւ այլուր, Ռուսաստանը, որ հակադրվում է «Ալ Ղաիդային», նույնպես իր տարածքում հյուրընկալել է դրա հետ կապված կազմակերպությունների, որոնք պաշտպանում են Չեչնիայում մահմեդականների ապստամբությունը, Իրաքն ու Իրանը Մ. Նահանգների կողմից ամբաստանված են որպես այդ խմբի ահաբեկիչներին պատսպարող երկրներ: Բայց տարածաշրջանի ամենավատ համբավն ունեցողն, իհարկե, Ադրբեջանն է եւ իր նախագահ Հեյդար Ալիեւը:

Ադրբեջանի դեմ եղած փաստարկներից ամենապարսավելին, գուցե, ահաբեկչության եւ անընդունելի պատերազմական գործողությունների դեմ պայքարող կոնգրեսական հանձնաժողովի նախագահ Յուսեֆ Բոդանսկու զեկույցն է (տես «Պաշտպանության եւ արտաքին գործերի մարտավարական քաղաքականություն» պարբերականի 1999 թ. հոկտեմբերի համարը), որտեղ նա բացահայտում է, որ Բաքուն գիտակցաբար պաշտպանել է «Ալ Ղաիդայի» հետ կապ ունեցող ահաբեկչական մարզումների եւ գաղափարախոսական ճամբարներ, ծայրահեղական «բարեգործական» ընկերություններ եւ զենքերի փոխադրումներ: Դրանց մեծ մասը պաշտպանելու համար Հյուսիսային Կովկասի չեչեն եւ դաղստանցի ապստամբներին: Կան նաեւ անհերքելի փաստեր, որոնք ապացուցում են Բաքվում գտնվող ահաբեկչական այդ կազմակերպության բջջակայանների կապը Քենիայում եւ Տանզանիայում ամերիկյան դեսպանատների վրա 1998-ին կատարված ռմբակոծությունների հետ: Ամերիկայի հայկական համայնքը հրաշալի մի ուսումնասիրություն է կազմել ահաբեկչությանը ադրբեջանցիների ցուցաբերած օժանդակության մասին (www. aaainc.org /press/ azerbaijan. pdf):

«Ալ Ղաիդայի» հետ Հայաստանի կապ չունենալու ապացույցներ է տրամադրում Մ. Նահանգների Պետքարտուղարության մի փաստաթուղթ «Գլոբալ ահաբեկչության ձեւեր-2001» («Patterns of Global Terrorism-2001») վերնագրով w w w stete.gov/s/ct/rls/pgtrpt/2001/html/10239.htm), որտեղ ներկայացված են Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ այլ երկրների (բայց ոչ Հայաստանի) կապերը միջազգային մահմեդական ահաբեկչության հետ: Պետքարտուղարության նախորդ զեկույցները նույնպես հաստատում էին այդ կապերը (www. state. gov/www/global/terrorism/annual-reports-htmh): Պատկերացնո՞ւմ եք: Ցեղասպանությունը ժխտող թուրք-ադրբեջանամետ Պետքարտուղարությունը չի համարձակվում Հայաստանը կապել «Ալ Ղաիդայի» հետ, չնայած երեւի կցանկանար այդ անել:

Հակառակ, սակայն, բացահայտ փաստերին, նախագահ Ալիեւի կառավարությունը հանդգնություն ունի հայտարարելու, որ Ադրբեջանը մեծապես օժանդակում է Ամերիկային ահաբեկչության դեմ մղած վերջին պատերազմում: Զարմանալի չէ, քանի որ Բուշի վարչակարգը եւ ամերիկյան զանգվածային լրատվամիջոցները ձայնակցում են Բաքվին:

Եթե Հայաստանը լիներ նման դրության մեջ, ամբողջ երկիրն ու սփյուռքը մտահոգությունից կտանջվեր: Մինչդեռ Ադրբեջանն ու Վրաստանը իրենց շնորհազրկված չեն զգում: Պետքարտուղարությունն էլ առանձնապես մտահոգված չի երեւում նրանց վարքագծով: Իսկ Թուրքիա՞ն: Անհարմար զգո՞ւմ է, որ իր քաղաքացիները ծառայել են բեն Լադենի կազմակերպությունում: Իհարկե ոչ: «Ալ Ղաիդային» օժանդակելը, նույնիսկ այնպիսի «բարեկամ» երկրների կողմից, ինչպիսիք են Սաուդյան Արաբիան եւ Պակիստանը, մեկընդմիշտ անտեսվում է Ամերիկայի կողմից, երբ տվյալ երկիրը նավթ կամ բարձրաստիճան բարեկամներ ունի: Եվ քանի դեռ Ամերիկան կշարունակի շփացնել այդ երկրներին (ինչպես Ադրբեջանին) փողեր շռայլելով եւ ուշադրություն չդարձնել Հայաստանի նման երկրների վրա, «ահաբեկչության դեմ» Ամերիկայի մղած պատերազմը դառնալու է «ահաբեկչությունն անտեսող կամ շրջանցող պատերազմ»:

Ճիշտ է, որ սեպտեմբերյան իրադարձություններից հետո Մ. Նահանգները Երեւանին տրամադրեց 4.3 մլն դոլարի ռազմական օժանդակություն, բայց Բաքուն ստացավ հավելյալ միլիոններ «ահաբեկչության դեմ պայքարելու» համար: Ինչպես երեւում է, ահաբեկչական երկրներին լավ են վճարում, իսկ ոչ-ահաբեկչական քրիստոնյա երկրներին (Հայաստանին) թողնում են շրջափակման մեջ, Պետքարտուղարության հովանավորությամբ:

«Ալ Ղաիդայի» դեմ մղված օրինական եւ արդարացված պայքարից «ահաբեկչության դեմ ծավալված պատերազմը» վերածվել է ծածկաքողի՝ առաջ տանելու ամերիկա-բրիտանա-թուրքա-իսրայելական հետին նպատակներ. Ռուսաստանին մեկուսացնել եւ Արեւելյան Թուրքիայի, Վրաստանի, Ադրբեջանի եւ Կասպիցի ավազանի երկայնքով տեղակայել նավթի եւ գազի խողովակաշարեր:

Բերեմ մի օրինակ: Արդեն քանի ամիս է Մ. Նահանգները իբր մարզում է վրացական զորքերին՝ պայքարելու Պանկիսի կիրճում ապաստանած «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչների դեմ, մի պարտականություն, որ Վրաստանը միայն վերջերս է հանձն առել, այն էլ կարծես դժկամությամբ եւ ռուսական ճնշումների տակ: Մի՞թե սա խոսում է այն մասին, որ Ամերիկան լուրջ է վերաբերվում «ահաբեկչության դեմ» ծավալած իր պատերազմին: Ամերիկյան զորքերի ներկայության իսկական նպատակը այնտեղ նախագահ Շեւարդնաձեին նեցուկ կանգնելն է եւ միաժամանակ Ջավախքի շրջանի հայերին մեկուսացնելու նրա ջանքերին նպաստելը, որպեսզի Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան եւ Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում նավթատար եւ գազատար խողովակաշարերը կարելի լինի անարգել տեղակայել:

Բայց նավթի եւ գազի գործոնները, ինչպես նաեւ ահաբեկչական սպառնալիքների հանդեպ ընդհանուր անտարբերությունը մասամբ են միայն բացատրում Կովկասում «Ալ Ղաիդայի» ցանցի հանդեպ Պետքարտուղարության վերաբերմունքը: Մնացածը բացատրվում է չեչեն մահմեդական ապստամբներին «Ալ Ղաիդայի» ցուցաբերած մեծամասշտաբ պաշտպանությամբ: Չնայած ոչ բոլոր չեչեն մարտիկներն են ահաբեկիչներ, Պետքարտուղարության կարծր թեւայինները հույս էին փայփայում, որ չեչենները, «Ալ Ղաիդայի», Ադրբեջանի, Վրաստանի, Աֆղանստանի, Պակիստանի եւ Թուրքիայի աջակցությամբ, արյունաքամ կանեն Ռուսաստանին: Չնայած Մ. Նահանգներն Աֆղանստանում 1998-ին Ուսամա բեն Լադենին հրթիռակոծել էր, փաստորեն անտեսում էր Կովկասում «Ալ Ղաիդայի» գործունեությունն, այնքան ժամանակ, քանի դեռ վերջինս հարձակվում էր Ռուսաստանի վրա: Չափազանցություն չի լինի ասել, որ որոշ անաստված ղեկավարներ Մ. Նահանգներում, Մեծ Բրիտանիայում, Թուրքիայում եւ Իսրայելում դեմ չէին լինի տեսնել ավելի շատ մահապարտների ինքնաթիռներ ամերիկյան շենքեր մխրճվելիս ... միայն թե վերջիններս կարողանային նաեւ Ռուսաստանին հետ պահել եւ Մ. Նահանգների մուտքը կովկասյան տարածաշրջան դյուրացնել:

Ճիշտ է, շարքային ամերիկացին հավասարիմ հայրենասեր է, բայց նույնը չի կարելի ասել ղեկավարների եւ խորհրդատուների մասին, վերջիններս այդ նույն անսկզբունք մարդիկ են, որոնք խրախուսում են Թուրքիային քողարկելու հայերի Ցեղասպանությունը:

Պաշտպանության փոխքարտուղար Պոլ Վուլֆովիցը մեկն է Բուշի վարչակարգի այն բազմաթիվ պաշտոնյաներից, որոնց համար առաջնային է («Ալ Ղաիդայից» էլ կարեւոր) ամերիկա-թուրքական գերակայություն ստեղծել կասպյան տարածաշրջանում: Մոլեռանդ թուրքամետ Վուլֆովիցը ծառայում էր նաեւ ավագ Բուշի նախագահության ժամանակ: «Նա «ճարտարապետն» է վերջերս դարձյալ վերակենդանացած ամեն գնով ամերիկյան կայսրություն հիմնելու գաղափարին (տես «Նյու Յորքեր» պարբերականի ապրիլի 1-ի համարում Նիկոլաս Լեմանի հոդվածը):

Զարմանալի չէ, ուրեմն, որ այս վարչակազմը (առավել քան նախկինը) Թուրքիային համարում է «տիպար» երկիր մահմեդական աշխարհում, որն Իսրայելի դաշնակիցը լինելով, «խաղաղապահի» դեր է կատարում Աֆղանստանում: Այդ երկրին, ըստ նրանց, կարելի է վետոյի իրավունք տալ լուծելու Հյուսիսային Իրաքի ճակատագիրը Մ. Նահանգների հնարավոր ներխուժման դեպքում:

Հայաստանի մաքուր «բնութագիրը» նպաստե՞լ է արդյոք Ցեղասպանության, Ղարաբաղի, Ջավախքի կամ թուրք-ադրբեջանական շրջափակումների հարցերում ձեռք բերել առավել բարենպաստ քաղաքական որոշումներ Մ. Նահանգներից: Որոշակիորեն՝ ոչ: Ավելին, Պետքարտուղարությունն առավել քան երբեւէ հակվում է դեպի Ադրբեջան, Վրաստան եւ Թուրքիա՝ «ահաբեկչության դեմ պատերազմի» պիտակի հետեւում թաքցնելով պանթուրքիզմի իր տարբերակը:

Էթնիկական, մշակութային եւ կրոնական արժեքները, որ մեր կարծիքով հավասար չափով փայփայում ենք մենք եւ ամերիկացիները, ըստ երեւույթին քիչ նշանակություն ունեն: Եթե նախքան սեպտեմբերյան իրադարձությունները Պետքարտուղարությունը ինչ-որ չափով կարող էր հետ պահել Թուրքիային Հայաստանի դեմ զինվորական հարձակման քայլի դեպքում, ապա այժմ նրա նկատմամբ վստահությունը նվազել է: Նույնիսկ զույգ աշտարակների, Պենտագոնի ամերիկացի զոհերը չեն կարողանում շեղել նախագահ Բուշին կամ Պետքարտուղարության թուրքամետներին վերանայելու իրենց տարածաշրջանային քաղաքականությունը:

Ինչ վերաբերում է այն ամերիկացի պաշտոնյաներին, որոնք «կանաչ լույս են» վառում Ադրբեջանի եւ ահաբեկչության մյուս պաշտպանողների առաջ, հուսով ենք, որ մի օր պատասխան կտան ամերիկացի ժողովրդին՝ կանգնելով Մ. Նահանգների զինվորական ատյանի առաջ:

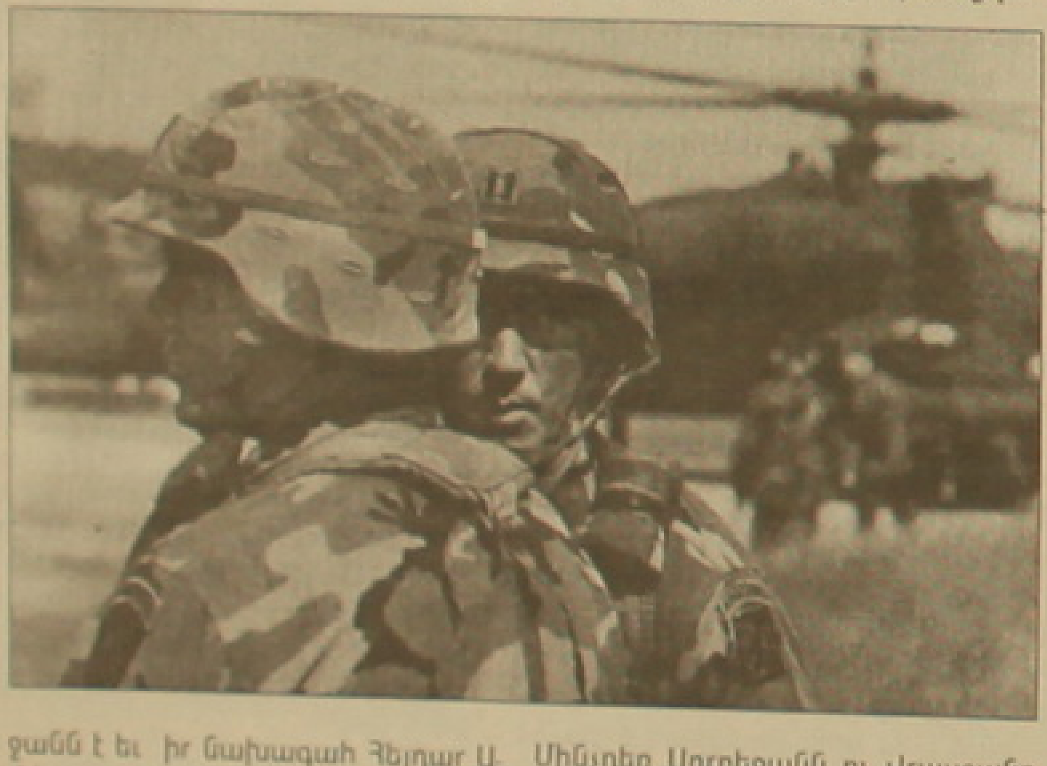

ՄԵՆՔ՝ ՄԵՐ ԴԵՄ

Ո՞վ կպաշտպանի Պոլսո Սբ. Նշան եկեղեցին նոր կողոպուտից

Ստամբուլում գոյություն ունի հայ առաքելական 38 եկեղեցի: Ժամանակին բոլորն անխտիր գործում էին, սակայն, երբ քաղաքի ընդարձակումը հասավ աներեւակայելի չափերի, եւ հայ ընտանիքները վերաբնակվեցին ժամանակակից թաղամասերում, ծխական համայնքները հետզհետե նոսրացան: Դրա հետեւանքով հայկական եկեղեցիների մի մասը կանգնեց «փակման սպառնալիքի առջեւ:

Ծխական համայնքների նոսրացման առումով թերեւս հասկանալի կանը Ստամբուլի Քարթալ թաղամասն է: Թաղային խորհրդի ատենապետի վկայությամբ, Քարթալում ընդամենը 5 կամ 6 ընտանիք է բնակվում: Այդ իսկ պատճառով թաղի Սբ. Նշան եկեղեցին հնարավոր է լինում բացել տարվա որոշ օրերին միայն: Եկեղեցին բաց պահելու եւ նրա անվտանգությունն ապահովելու հրամայականը ստիպում է Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆյանին միջոցներ ձեռնարկել: Ահա այս պայմաններում Մեսրոպ սրբազանը թուրք երիցական քրիստոնյա համայնքին արտոնում է բազմաթիվ կողոպուտների ականատես Սբ. Նշան եկեղեցում կիրակնօրյա ժամերգություններ կատարելու իրավունք:

Թեեւ դա, ինչպես այդ մասին սեպտեմբերի 18-ի համարում նշել էր **«Ազգը»**, կենսունակություն է հաղորդում գործնականում փակ Սբ. Նշան եկեղեցուն, նպաստելով միաժամանակ նրա անվտանգության ապահովմանը, այնուամենայնիվ, պոլսահայ որոշ շրջանակներ ավելորդ աղմուկ են բարձրացնում դրա շուրջ: Եկեղեցին թուրք երիցականների ժամերգությանը տրամադրելու պատճառով քննադատությունների թիրախ է դառնում Մեսրոպ Բ պատրիարքը: Ստեղծված իրավիճակում Քարթալի Սբ. Նշան եկեղեցու թաղային խորհուրդն այլ ելք չի գտնում, քան թուրք երիցականներին ժամերգության իրավունքից զրկելու որոշում կայացնել:

Ս. թ. հոկտեմբերի 8-ին վերոհիշյալ խորհուրդը պաշտոնական գրությամբ պատրիարքարանին տեղեկացնում է որոշման մասին: Պատրիարքարանն իր հերթին դիմում է թուրք երիցականներին, որոնք էլ անսալով թաղային խորհրդի որոշմանը, Սբ. Նշան եկեղեցում կատարվող կիրակնօրյա ժամերգությունները դադարեցնելու հայտարարություն են անում:

Ելնելով հրապարակումների բնույթից կարելի է ասել, որ այս ամենին զգալի նպաստել էր «Ակօսը»: Ի դեպ, հոկտեմբերի 11-ի համարում նույն «Ակօսը» կարծիք է հայտնել, որ առաջիկա կիրակի օրը Քարթալի թաղային խորհուրդը կփակի Սբ. Նշան եկեղեցու դռները թուրք երիցականների առջեւ: Քանի որ եկեղեցու շրջակայքում գրեթե հայ չի մնացել, ուստի եկեղեցին առհասարակ փակ է մնալու: Մնում է հուսալ, որ Սբ. Նշան եկեղեցին նոր կողոպուտների չի ենթարկվի, որովհետեւ անպաշտպան է առհասարակ մնացել:

Մինչդեռ երիցականներն, անկախ էթնիկ ծագումից, եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի անդամ են, ԱՄՆ-ի այն բնակավայրերում, որտեղ հայկական եկեղեցիներ չկան, հայերն առաջինը ժամերգություն կատարելու խնդրանքով հենց երիցականներին են դիմում, իսկ վերջիններս նրանց սիրահոժար տրամադրում են իրենց եկեղեցիները: Ինչ վերաբերում է թուրք երիցականներին, ապա նրանք, թաղային խորհրդի վկայությամբ, հաջողությամբ ապահովում էին Սբ. Նշան եկեղեցու անվտանգությունը:

ՄԱԿՈՐ ՉԱՐՅԱՆ

ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ

Ռուսաստանի երկրամասերն ընդունում են ներգաղթը սահմանափակող օրենքներ

Վերջին տարիներին, զուտ պաշտոնական վիճակագրական տվյալներով, ՌԴ Ստավրոպոլի երկրամասի բնակչությունն ավելացել է 300 հազարով՝ ի հաշիվ անդրկովկասյան եւ միջինասիական պետություններից ու Հյուսիսային Կովկասի հանրապետություններից ներգաղթածների: Սակայն նահանգապետ Ալեքսանդր Չեռնոգորովի հավաստմամբ, իրականում իր երկրամաս ներգաղթածների թիվը, ներառյալ անօրինականներին, անցնում է մեկ միլիոնից: Այս մասին նյութ է պատրաստել մոսկովյան «Նեզավիսիմայա գազետա» թերթը: Վերջինս ընդգծում է, թե այդ մեկ միլիոնը կազմում է ստավրոպոլյան երկրամասի ողջ բնակչության մեկ երրորդը: «Ստավրոպոլի շուրջ 30՝ ժամանակին բացառապես սլավոնական գյուղեր, այսօր վերածվել են բազմազգ բնակավայրերի: Նույն ճակատագիրը սպասում է եւս 50 գյուղերի, որտեղ, այսպես ասած, «հյուրերի» թիվը երկու անգամ գերազանցում է տեղական բնակչությանը», գրում է թերթը:

«Նեզավիսիմայա գազետան» հաստատում է ծանր է բնորոշում վիճակը առողջարանային քաղաքներում, որտեղ ռուսների թիվը նվազել է 10 տոկոսով, իսկ, ասենք, հայերի թիվն ավելացել է 32 տոկոսով: Այս հողի առումով, ամենաանհանգստացնող խնդիրն, ըստ նահանգապետի, այն է, որ եկածները չեն կամենում ապրել տեղական օրենքների եւ սովորույթների համաձայն: «Բացի այդ, երկրամասի ենթակառուցվածքը նախատեսված չէ ներգաղթի նման ծավալների համար, ի զորու չէ ապահովել գոյության համար նորմալ պայմաններ, ինչն էլ, իր հերթին, բերում է կոնֆլիկտների»:

Այնպես որ, տեղական դուման այս ամառ ընդունել է «Անօրինական ներգաղթը կասեցնելու միջոցների» մասին օրենք, որը նախատեսում է խիստ սահմանափակումներ՝ հատկապես փախստականներին հուզող գրանցման խնդիրների առումով:

Այսպես, եթե Կրասնոդարի երկրամասի ընդունած օրենքի համաձայն, որը եւս սահմանափակումներ է բերում, այնուամենայնիվ, այն ներգաղթածները, որոնք դառնում են այդ երկրամասում կացարանի սեփականատեր, անմիջապես վերածվում են տեղի մշտական բնակիչների, բացի սահմանային շրջաններից, ստավրոպոլյան օրենքն անգամ սեփականատերերի համար չի նախատեսում ժամանակավոր գրանցվածի կարգավիճակ: Առանձնապես մեծ են առողջարանային քաղաքների համար արվող արգելքները: Ալեքսանդր Չեռնոգորովը, թերթի վկայությամբ, պատրաստվում է անել ամեն հնարավորը, որպեսզի այս օրենքն ընդունվի դաշնային մակարդակով:

Ամեն դեպքում, նահանգապետը հույս ունի, որ քանի դեռ օրենքը շրջանառում է, ներգաղթողների առումով վիճակն իր երկրամասում կկայունանա, քանի որ իրական է, ասենք, Կրասնոդարի երկրամասի օրինակը, որը վերոհիշյալ օրենքի ընդունումից հետո ժամանակավոր գրանցում ստանալու համար դիմած 2,5 հազար ներգաղթածներից, որոնց մեծ մասը հայեր են, 2,3 հազարի հայցերը մերժել է:

Ի դեպ, ներգաղթը կանոնավորող օրենքներ այսօր ընդունում են Ռուսաստանի Դաշնության մյուս երկրամասերն ու, առհասարակ, սուբյեկտները նույնպես:

Լ. Գ.

Ծնունդ Թուրքիայի 3-ին Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի...

Նոյեմբերի 3-ին Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի Մեջլիսի ընտրություններն են, որոնք 1980 թ. սեպտեմբերի 12-ի պետական հեղաշրջումից հետո վեցերորդ անգամ են անցկացվում եւ նախորդների նման վաղաժամկետ են: Առաջիկա ընտրություններին մասնակցում է 18 քաղաքական կուսակցություն: Մինչ նրանք նախընտրական կատաղի պայքար են ծավալում, ահա ընտրություններին 10 օր մնացած Թուրքիայի գլխավոր դատախազ Սաբիհ Քանադօղլուն խլամամես «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությանը լուծարելու պահանջով դիմում է Սահմանադրական դատարան:

Նշենք, որ նույն դատարանի որոշմամբ ընտրություններում պատգամավոր առաջադրվելու իրավունքից Սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Մըրթ Բիրդալի եւ ժողովրդի ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Մուրադ Բոզլաքի հետ զրկվել էր նաեւ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը: Սակայն դա չխանգարեց Էրդողանին պահպանել կուսակցության նախագահի պաշտոնը: Քանադօղլուն դա հիմք ընդունեց, պատճառաբանելով, թե «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը ղեկավարում է պատգամավոր առաջադրվելու իրավունքից զրկված գործչի ենթակայության տակ, դրա լուծարման հարց ներկայացրեց:

Հայցին անմիջապես արձագանքեցին կուսակցության ղեկավարները: Էրդողանը դա համարեց թուրքական ժողովրդավարությանը հասցված հերթական հարված: Նրա տեղակալ Ալի Ջոշքունը դրա առնչությամբ հայտարարեց. «Ցավոք, Թուրքիան դեռեւս ժողովրդավարական հանրապետություն չէ: Առ այսօր ոմանք հրահանգներով ղեկավարվող պետությունը շարունակում են համառորեն գերադասել իրավական պետությունից»:

Արձագանքի առումով թերեւս հատկանշականը Մեջլիսում «Արդարություն եւ բարգավաճում» խմբակցության ղեկավար Բյուլենթ Արընչի խոսքերն էին: Նա, ինչպես այդ մասին հոկտեմբերի 24-ի համարում նշում է «Զամանը», ասաց. «Քանադօղլուն չարաշահում է պաշտոնը եւ լիազորությունները: Նա իր նախաձեռնությամբ այլ կուսակցությունների առջեւ քաղաքական դաշտը մաքրելու փորձեր է կատարում: Եթե ոմանք կարծում են, որ լուծարման հայցով կարելի է նվազագույնի հասցնել «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության համակրելի ֆլեները, չարաչար սխալվում է: Անարդարացի այս վերաբերմունքն ավելի է նպաստելու մեր կուսակցության ժողովրդականության աճին, խթանելու է նրա նկատմամբ բնակչության հակվածությունը»:

«Զամանի» տվյալներով, սահմանադրական իրավունքի ճանաչված մասնագետները միահամուռ գտնում են, որ Թուրքիայի գլխավոր դատախազ Քանադօղլուի «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության լուծարման հայցն իրավական որեւէ հիմք չունի: Ավելին, եթե նույնիսկ Սահմանադրական դատարանը ընդունի այս հայցին, միեւնույն է, մինչեւ ընտրություններ որոշում կայացնելն անհնար է: Այս դեպքում ինչո՞վ է պայմանավորված լուծարման հարցը: Սա կարող է բազմաթիվ պատճառներ ունենալ, որոնց թվում կարող ենք նշել Եվրամիության հետ հարաբերությունների բարդացման ներկա փուլում երկրում իսլամականության դեմ պայքարելու Թուրքիայի վճռականության ցուցաբերումը: Չի բացառվում, որ լուծարման սպառնալիքը միջոց լինի թուրքական իշխանությունների համար, որպեսզի նրանք ամրապնդեն իսլամականության բարենորոգչական թեւը ներկայացնող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության դիրքերը՝ թուլացնելու համար բարենորոգչությունը մերժող «Երջանկություն» կուսակցությանը:

Համենայն դեպս, «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը վերջին հարցախույզերում ժողովրդականությամբ զգալի գերազանցում է մյուսներին: Թերեւս նրան է հետեւում Թանսու Չիլլերի «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությունը: Ինչ վերաբերում է վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի կառավարության մաս կազմող Ձախ ժողովրդավարական, Ազգայնական շարժում, «Մայր հայրենիք» կուսակցություններին, ապա թուրքական թերթերը չափազանց ցածր են գնահատում Մեջլիս մուտք գործելու համար 10 տոկոսանոց պատնեշը հաղթահարելու նրանց հնարավորությունները:

Հարկ է նշել, որ հարցախույզերը հաճախ արվում են ոչ թե հասարակության կարծիքը շոշափելու, այլ հասարակական կարծիք ձեւավորելու միտումով: Այնուամենայնիվ, Էջեւիթի Ձախ ժողովրդավարական կուսակցությունն ընտրությունների շեմին մասնատվեց: Նրա կազմից դուրս եկած պատգամավորները նախկին արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմի գլխավորությամբ ձեւավորեցին «Նոր Թուրքիա» կուսակցությունը: Եթե 10 տոկոսանոց պատնեշի առումով Էջեւիթի կուսակցության հնարավորությունները ցածր են, ապա Ջեմի կուսակցությունը հնարավորություն գրեթե չունի: Օգտանի հետ հակասությունները նրան դեռ չկազմավորված կազմալուծման շեմին հասցրին:

«Գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության ֆլեները միաս էլ կայուն են եղել, սակայն դրանք մինչեւ նախորդ ընտրությունները պատնեշը հաղթահարելու հնարավորություն չէին տալիս: Այնուամենայնիվ, այն հաջողությունը, ինչ նա ունեցավ, առաջիկա ընտրություններում հազիվ թե ունենա: Ինչ վերաբերում է Մեսութ Յըլմազի «Մայր հայրենիք» կուսակցությանը, ապա նա, ինչպես եւ «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությունը, աջակենտրոն է: Ակնհայտ է, որ միեւնույն ուղղվածության կուսակցություններից մեկի ժողովրդականության աճն անխուսափելիորեն հանգեցնում է մյուսինի նվազմանը: Ի դեպ, Էջեւիթի եւ Ջեմի կուսակցությունների հետ ձախակենտրոն է համարվում նաեւ Դենիզ Բայքալի ժողովրդահանրապետական կուսակցությունը, որի շարքերը, պետնախարարի պաշտոնից հրաժարվելով, համալրեց Քեմալ Դերվիշը:

Թուրքական թերթերը ընդգծելով Բայքալի նկատմամբ բնակչության հակակրանքը, կասկածանքով են վերաբերվում նրա կուսակցության հնարավորություններին: Կարեւորը, սակայն, թերթերի տեսակետները չեն, այլ ընտրությունների արդյունքները: Թեեւ դրանց մասին վաղ է խոսել, սակայն պարզորոշ կարելի է ասել, որ առաջիկա Մեջլիսը ներկայացուցչության առումով հազիվ թե էապես տարբերվի գործողից: Ուրեմն, թուրքական նոր կառավարությունը նույնպես բազմակուսակցական կլինի: Թերեւս նրա կազմում տեղ զբաղեցնի այսպես կոչված լուծարման սպառնալիքի տակ գտնվող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը:

ՏԱՄԱՐ ՏԱՐՅԱՆ

Խլամամես «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության լուծարումը Թուրքիայում իրատեսական չէ

Հեյդար Ալիեւի որդուն ընդունեց ԱՄՆ փոխնախագահ Դիք Չեյնին

Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության փոխնախագահ, իշխանական «Նոր Ադրբեջան» կուսակցության փոխնախագահ, խորհրդարանի պատգամավոր, Ազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Իլհամ Ալիեւը շարունակում է բարձր մակարդակով հանդիպումները Վաշինգտոնում: Վերոշարադրյալ պաշտոններն Իլհամին այնքան էլ լուրջ կարեւորություն չէին տա, եթե նա չլիներ Հեյդար Ալիեւի որդին: Պատահական չէ, որ Իլհամին տարբեր հանդիպումների, ճաշկերույթների ընթացքում միեւնույն հարցն են ուղղում՝ դու՞ք 2003 թ. հոկտեմբերին Ադրբեջանում կայանալիք նախագահական ընտրություններում ձեր թեկնածությունը դնելո՞ւ եք: Ըստ Բաքվի «Զերկալո» թերթի, Իլհամ Ալիեւն այս հարցին ԱՄՆ-ում պատասխանում է. «Ադրբեջանում հաջորդ նախագահական ընտրությունները տեղի են ունենալու 2003 թ.: Գործող նախագահ Հեյդար Ալիեւը հայտարարել է, որ մասնակցելու է այդ ընտրություններին: Մենք համոզված ենք, որ նա հաղթելու է»:

Իլհամ Ալիեւի այցը ԱՄՆ կիսապաշտոնական է, ավելի ճիշտ՝ Ադրբեջանի նախագահի որդուն ԱՄՆ է հրավիրել Ջոն Հոփկինսի համալսարանը: Իլհամն արդեն արժանացել է ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալ Ռիչարդ Արմիթաժի, ազգային անվտանգության խորհրդականի օգնական Սթիվեն Հեդլիի, ինչպես նաեւ ԱՄՆ բարձրաստիճան նախկին պաշտոնյաներ Մադլեն Օլբրայթի, Ուիլյամ Քոհենի, Զբիգնեւ Բժեզինսկու, այլ պաշտոնյաների ընդունելությանը: Երեկ եւ նախորդ օրը տեղի է ունեցել Ալիեւի հանդիպումն ԱՄՆ փոխնախագահ Դիք Չեյնիի, ինչպես նաեւ ԱՄՆ Կոնգրեսի երկու պալատների ներկայացուցիչների, Համաշխարհային բանկի եւ ԱՄՀ-ի ղեկավարության հետ: Իլհամ Ալիեւը Ջոն Հոփկինսի համալսարանում կարդացել է «Կենտրոնական Ասիա եւ Կասպից ավազան. հայացք Բաքվից» դասախոսությունը:

Բաքվի «Էխոն» նշում է, որ Ալիեւի հանդիպումներում առաջնայինը հետեւյալ թեմաներն են. Ղարաբաղի հարց, Կասպից էներգակիրներ, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատար, բարեփոխումներ Ադրբեջանում: Ի դեպ, Կասպից նավթով հետաքրքրված են ԱՄՆ բարձրաստիճան մի շարք պաշտոնյաներ, օրինակ՝ փոխնախագահ Դիք Չեյնին: Այսպես, դեռ 1997 թ. հուլիսին՝ Հեյդար Ալիեւի ԱՄՆ պաշտոնական 10-օրյա այցի նախօրեին, «Վաշինգտոն փոստը» հրապարակեց ադրբեջանական նավթով հրապուրված ԱՄՆ պաշտոնյաների անունները, որոնց շարքում էին Դիք Չեյնին, Զբիգնեւ Բժեզինսկին, Ջեյմս Բեյքերը: Սեպտեմբերի 18-ին, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի կառուցման հանդիսավոր արարողությանը ներկա էր Զբիգնեւ Բժեզինսկին՝ Հեյդար Ալիեւի մտերիմը:

Թ. Հ.

Թբիլիսին ադրբեջանաբնակ գյուղերի անունները փոխում է կենդանիների անուններով

Ադրբեջանի խորհրդարանի պատգամավոր, արմատներով վրացացի Շամիլ Գուրբանովը ANS գործակալությանն ասել է, որ Վրաստանի ադրբեջանաբնակ գյուղերի անունները փոխվում են կենդանիների անուններով: Արդեն 32 բնիկ ադրբեջանական գյուղեր ստացել են վրացական անուններ: Շամիլ Գուրբանովն այս խնդրով դիմել է Էդուարդ Շեւարդնաձեին եւ Նինո Բուրջանաձեին: Ադրբեջանի խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեսքերովն էլ նկատել է, որ խոհեմ կլիներ ժամանակին դիմել Զվիադ Գամսախուրդիային, որի իշխանության օրոք է տեղի ունեցել ադրբեջանական գյուղերի անվանափոխությունը: Այդուհանդերձ, Ալեսքերովը նշել է, որ դեպքի առիթով իր բողոքն է հայտնել վրաց պաշտոնատարներին օրերս Թբիլիսի կատարած այցելության ընթացքում:

Մերձավոր Արեւելքում ԱՄՆ-ը հաշտարար նոր առաքելություն է սկսել

Մերձավոր Արեւելքում ԱՄՆ-ի բանագնաց, պետքարտուղարի տեղակալ Ուիլյամ Բեռնսը Իսրայելի ղեկավարությանն է ներկայացրել նոր նախագիծ, որի նպատակն է վերջ դնել Պաղեստինյան ինքնավարության եւ Իսրայելի միջեւ վերջին երկու տարիներին ծավալված արյունալի հակամարտությանը: Դա հույժ կարեւոր է Իրաքի դեմ պատերազմի պատրաստվող ամերիկացիների համար:

Ռոյթեր գործակալությունը Երուսաղեմից հաղորդում է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալն արդեն հանդիպումներ է ունեցել Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսի եւ վարչապետ Արիել Շարոնի հետ: Յասեր Արաֆաթի հետ հանդիպում չի նախատեսվում, քանի որ Ջորջ Բուշի վարչակազմը բոյկոտել է նրան:

Բեռնսի նոր նախագծի հեղինակներն են ԱՄՆ-ը, ՄԱԿ-ը, Եվրամիությունը եւ Ռուսաստանը: Նրանք փորձում են վերջ դնել արյունահեղությանը եւ հաշտության բանակցություններ սկսել Մերձավոր Արեւելքում: Սակայն Բեռնսը տեղում իր ներկայության 2 օրերի ընթացքում դժվար թե կարողանա վերջ դնել տասնամյակներ շարունակվող փոխադարձ ատելությանը:

«Քառյակի» նախագծով առաջարկվում է դադարեցնել բռնությունները, ժողովրդավարական բարեփոխումներ իրականացնել պաղեստինյան տարածքներում, որտեղից աստիճանաբար դուրս կբերվեն իսրայելական զորքերը: Երեք տարի հետո, երբ հակամարտությունը վերջնականապես հարթված լինի, կհռչակվի Պաղեստինի պետության անկախությունը:

Շիմոն Պերեսը բերահավատությամբ է ընկալել այս ծրագիրը: Իսկ Բեռնսն այն միտքն է հայտնել, թե Պաղեստինյան ինքնավարությունը չի կարողանում կանխել պաղեստինցիների անձնապատնական ահաբեկչությունները՝ նվազեցնելով պաղեստինյան պետություն ստեղծելու հնարավորությունները: «Եդիոտ ախրոնոտ» թերթը նշում է, որ վարչապետ Արիել Շարոնը նախագծում անբավարար է համարում Իսրայելի անվտանգությանն ուղղված միջոցառումները: Երկուշաբթի օրն «Իսլամական ջիհադի» արյունալի ահաբեկչությունից հետո Իսրայելի իշխանությունները հասկացրել էին, որ հարկ եղած պահին նպատակային հակահարված են տալու պաղեստինցիներին: Այնպես որ, ԱՄՆ-ի այս առաքելությունը եւս կարող է անհաջողության մատնվել:

Պ. Ռ.

ԱԶԳ

Սփյուռք

Իր մասին

Հիշում է իր մանկությունը, երբ Եգիպտոսում, դեռ փոքրիկ աղջնակ, հմայված էր նկարչությամբ ու բանաստեղծությամբ, հատկապես Վահան Թեքեյանի ստեղծագործություններով:

– Կհիշեմ, Վահան Թեքեյանը կուգար մեր տուն սուրճ խմելու: Հորս հետ մտերիմներ էին: Օր մը ուզեցի իրեն զարմացնել, արտասանելով իր բանաստեղծություններեն մեկը: «Մարդ մը մեռավ...», այսպես կսկսի Շոպենի Մահերգի տպավորությամբ գրված իր մեկ բանաստեղծությունը: Սկսա արտասանել... Կանգնեցուց ինծի եւ հարցուց. «Է՞, կճանչնայի՞ր այդ մարդը»: Չգիտեի՝ ի՞նչ պատասխանեի... Խիստ մարդ էր, սակայն շատ

րը բարձրացավ, ուժ դարձավ ոչ միայն հայ գաղութի, այլեւ ողջ Եգիպտոսի նշանակությամբ: Իր նկատմամբ հիացում ունիմ: Պարտականության, հետեւողականության, գործը մինչեւ վերջ հասցնելու հատստակամության

նից քիչ-միչ բան ուղարկում են Հայաստան այստեղի մանկավարժին, դպրոցականին, բժշկին պահելու համար: Ուրիշների մասին հաստատ ոչինչ ասել չեմ կարող, բայց գոնե Թեքեյան մշակութային միության եւ Ազատյան ամուսինների պարագայում այդպես չէ: Դժվար է նրանց համար: Բայց իրենց դժվարությունը իրենց աչքին շատ մեծ չի երեւում, որովհետեւ հայրենիք եւ հայրենասիրություն բառերը սոսկ հնչյուններ չեն:

Ու ամեն անգամ այս հարցի մասին խորհելիս ես ուղղակի զարմանում եմ: Մենք երբեմն պահանջներ ենք դնում, նաեւ ինչ-որ տեղ խռովում ենք: Ու ամեն անգամ փորձում եմ պարզել, թե մայր հայրենիքում ապրող քանի մեծահարուստ է (ունենք, չէ՞, այդ-

միայն հայ, այլեւ օտարազգի քննադատները: Ոչ պակաս հաջողությամբ անցավ նաեւ «Արշակ Երկրորդի» բեմադրությունը Սան Ֆրանցիսկոյի օպերայում: Տիկին Նորան ուրախությամբ ու հպարտությամբ տեղեկացնում է, որ վերջերս Ֆրանսիայի Ավինյոն քաղաքում, բացօթյա, միջնադարյան դղյակի մոտ հաջողությամբ բեմադրվել է Մոլիերի «Սկապենի արկածախնդրությունները» պիեսը, որտեղ որդի Ժիրայր Փափազյանն է խաղացել: Դժբախտաբար չի կարողացել ներկա լինել ներկայացմանը, սակայն ստացված արձագանքները հիացական են:

Նորա Արմանին վերջերս հաջողությամբ հանդես եկավ մի ներկայացման մեջ, որը անգլիական խստապահանջ քննադատները

Պատիվ ունեք վսեմաշուք տիկնոջը

Երեւանում է Նորա Ազատյանը

Հերթական այցով Հայաստանում են գտնվում տեր եւ տիկին Ազատյանները: Սփյուռքում եւ մայր հայրենիքում քաջածանոթ Երվանդ Ազատյանին ներկայացնելու շատ ու շատ առիթներ են եղել: Սփյուռքում հայտնի հասարակական գործիչ, մտավորական (այս բառի ամենալայն նշանակությամբ), հրապարակախոս, մշակութային գործիչ Երվանդ Ազատյանը, հանդիսանալով Ռամկավար Ազատական կուսակցության փոխատենապետը, հսկայական ջանքեր է գործադրել եւ շարունակում է գործադրել հայապահպանման համար: Նրան արդեն քառասունհինգ տարի սատար է իր հմայիչ կինը՝ տիկին Նորան, որին դեռեւս մայր հայրենիքում լավ չեն ճանաչում: Նյութի վերնագրում ընտրված խոսքերը բնավ չափազանցություն թող չթվան, քանզի տիկին Նորա Ազատյանին պատիվներ տալու պարտքն ունենք:

նուրբ ու կիրթ: Իր խոսքը ինծի մտածել շատ տվավ...

Դրանից հետո աղջիկը ինչ կարդար՝ պիտի լուրջ մտածեր նյութի մասին, ամբողջովին հասկանար իր արտասանության նյութը: Այս հասկանիշեն ապա իրեն շատ օգնեց նկարչության, հետո նաեւ մանկավարժության ոլորտներում: Սերում է հայտնի մտավորականներից: Մի կողմից հայկական բեմի մեծագույն արտիստներից մեկն է Արմեն Արմենյանը (ավազանի ազգանունով՝ Իփեքյան), մյուս կողմից Միհրան Տամատյանը՝ հայ հասարակական հայտնի գործիչ, Ռամկավար Ազատական կուսակցության հիմնադիրներից մեկը: Երբ աշխարհում դեռ ոռնում էր Համաշխարհային երկրորդ պատերազմը, Նորան զբաղվում էր նկարչությամբ, անդադրում աշխատում, փորձում իր չափով փրկել աշխարհը, կործանվող աշխարհը: Լավ ուսուցիչ ուներ՝ նկարիչ ու մանկավարժ Աշոտ Զորյանը: Իր ծննդավայր Եգիպտոսում, ապա նաեւ ԱՄՆ-ում նկարչական շատ ու շատ ցուցահանդեսների է մասնակցել, նաեւ՝ իր անհատական ցուցահանդեսներն է արել: Դեռ ուսանող ժամանակ Ալեքսանդրիա եւ Կահիրե քաղաքներում ցուցադրվեցին Նորա Իփեքյանի գործերը առաջին ցուցահանդեսը, որը հիշում է հուզմունքով: Անշուշտ, կարեւոր էին հետագայում Բոստոնում, Դետրոյթում, Նյու Յորքում արած ցուցահանդեսները, բայց առաջինը ուրիշ հմայք ուներ: Պարզապես լցված էր նկարչությամբ: Եվ դա է պատճառը, որ Միացյալ Նահանգներ փոխադրվելուց հետո, երբ նախ սկսեց հայոց լեզու ու գրականություն, ապա նաեւ, իր խնդրանքով, հայոց պատմություն դասավանդել ՀԲԸՄ Դետրոյթի Ալեք Մանուկյան վարժարանում, սաներին առաջարկում էր հայոց պատմության առանձին դրվագները ներկայացնել նկարներով:

Իր ճամփի ընկերը

Երվանդ Ազատյանի հետ ծանոթացել է 1958-ին, երբ բեյրութահայ երիտասարդ մտավորականը Կահիրե եկավ խմբագրելու «Արեւ» թերթը:

– Երբ ինքը Կահիրե եկավ, թերթը ձեռքը առավ, գաղութը ձեռքը առավ, ու ռամկավարնե-

րության մարմնացում մըն է: Երբեք չի ըսեր «աս գործը վաղը կընեմ»: Վաղվան ոչինչ կձգե: Գրականությամբ կզբաղի, թերթով կզբաղի, կուսակցությամբ կզբաղի, Թեքեյան մշակութային միությամբ կզբաղի... Կնստի, մինչեւ գիշերվան 2-ը, 3-ը կաշխատի: Հոգնիլ չունի...

Իրենց ծանոթության առաջին օրվանից տասը տարի անց փոխադրվում են Միացյալ Նահանգներ (ամուսինը՝ Երվանդ Ազատյանը, մեկ տարի շուտ էր գնացել 1967-ին): Եվ այստեղ էլ նույն անհանգիստ, բեղուն կյանքը: Գիտե, որ ամուսինը անչափ կարեւոր գործ է կատարում, գիտե ամուսնու արածի մեծությունը հայոց սփյուռքը, սփյուռք-հայրենիք կապը պահպանելու եւ զորացնելու համար: Ուստի ոչ միայն չի խանգարում նրան, ավելին՝ սատար է լինում ամեն կերպ:

Մտորումներ

Տիկին Նորան հատկապես զգալի գործ է կատարում Թեքեյան մշակութային միությունում: Հաճախակի կազմակերպվող գեղարվեստական միջոցառումների հեղինակն ու կազմակերպիչն է:

Հայաստանում եւ սփյուռքում մեծ հեղինակություն վայելող Թեքեյան միությունը, որը սոսկ մշակութային կազմակերպություն չէ, այլեւ՝ հասարակական, ազգային, զգալի օգնություն է ցուցաբերում մայր հայրենիքին: Սփյուռքում անցկացված բազմաթիվ ձեռնարկներից բացի, որոնց ժամանակ հանգանակված միջոցներն ուղղվել են մայր հայրենիք, այժմ Վահան Թեքեյանի անունը կրող չորս դպրոցներ (Երեւանում, Գյումրիում, Ստեփանավանում, Արագածոտնի մարզում) զգալի նյութական օգնություն են ստանում Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնից: Իսկ Գյումրիում կառուցված դպրոցի շենքն ուղղակի հրաշալի դպրոցական կառույց է, որտեղ աշխատող մանկավարժները եւ ուսանող սաները ապահովված են ամեն ինչով:

Ես գիտեմ, թե ինչ դժվարությամբ են հավաքվում Հայաստան հասցվող գումարները: Ոչ ոքի թող չթվա, թե, ահա, տեսեք, այնտեղ՝ ամերիկաներում, բոլոր հայերը մեծահարուստներ են եւ իրենց ունեցած հսկայական հարստությու-

պիսիք, որոնք իրենց շքեղ զբոսավազաններով սիրտ են պատռում) Հայաստանի որեւէ դպրոցի, հիվանդանոցի, մշակութային հիմնարկի հովանավորությունը վերցրել, վերցրել տեւականորեն: Անշուշտ, այս դեպքում էլ պահանջելու ոչինչ չունենք, ուրիշների փո-

Մի քանի օր առաջ՝ հոկտեմբերի 19-ին տէր եւ տիկին Ազատյաններին ընդունեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս. Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ:

ղերը չհաշվենք: Բայց սփյուռքից եկած ամեն մի օգնություն պիտի գնահատենք:

... Է՜, ի՞նչ ենք ասում, ինչի՞ց ենք խոսում...

Զավակները

– Շատ կհպարտանամ զավակներովս: Երկուքն ալ շատ խորունկ, պատրաստված երեխաներ են, եւ երկուքն ալ իրենց հայությունը կպահեն, կպահպանեն, չնայած օտար բեմերու վրա են:

Արտիստ, ռեժիսոր, բեմադրիչ, կազմակերպիչ Ժիրայր Փափազյանը եւ նրա կինը՝ արտիստուհի Նորա Արմանին լավ հայտնի են ոչ միայն հայերին: Ֆրանսիայում, ԱՄՆ-ում, Անգլիայում, եվրոպական շատ ու շատ երկրներում նրանք իրենց բեմադրություններով զարմացրել ու հիացրել են բազմահազար հանդիսականների:

Վերջերս հիանալի անցավ «Անուշ» օպերայի բեմադրությունը Դետրոյթում (այս մասին «Ազգ»-ը գրել է արդեն): Բեմադրության հեղինակ Ժիրայր Փափազյանը հիկապես շքեղ ներկայացում էր արել, որը բարձր գնահատեցին ոչ

բարձր գնահատեցին: Խոսքը «Նորա Արմանիի հետ՝ բազմոցի վրա» պիեսի բեմադրության մասին է: Պիեսի հեղինակն ինքն է՝ Նորա Արմանին, ինքն էլ խաղում է: Թեքեյան մշակութային միության հրավերով պիեսը ներկայացվեց

նաեւ Միացյալ Նահանգներում եւ լավ ընդունելություն գտավ:

– Ամբողջ նյութն իր կյանքեն, իր մանկութենեն վերցված է: Սակայն սոսկ անձնական ապրումներ չեն: Երիտասարդ կնոջ խորհրդածություններ են, որոնք կհուզեն բոլոր ազգերու կանանց ու տղամարդկանց:

***

Երկար տեւեց իմ զրույցը Նորա Ազատյանի հետ: Շատ բան իմացա, շատ զարմացա: Բայց ինձ հիացրեց այս վսեմաշուք տիկինը նրանով, որ հիանալու, ոգեւորվելու ձիրք ունի:

– Երեք տարի առաջ եղած էի Հայաստան: Անկե առաջ նաեւ՝ 1990-ի նոյեմբերին, երբ ամուսինիս հետ ցուրտի ու մութի մեջ ապրեցանք: Հիմա կտեսնեմ, որ երկիրս դեպի լավը կփոխվի, կտեսնե մեջքը, կզորանա: Տասը տարի շարունակ, օրը օրին, կլավանա, կզորանա: Ասիկա փաստ է:

Մեր այս լավանալը, զորանալը նաեւ Ձեր շնորհիվ է, տիկին Նորա՝ վսեմաշուք տիկին:

ՍԵՐՎԵՏ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Պողոսյանի անվան կրթական հիմնադրամ

Մահվան առաջին տարելիցի առթիվ Լոս Անջելեսի «Նոր օր» շաբաթաթերթի վաղամեռիկ խմբագիր Հակոբ Պողոսյանի անվան կրթական հիմնադրամ է վերջերս հիմնել Թեքեյան մշակութային ասոցիացիայի տնօրենների կենտրոնական վարչությունը, հաղորդում է Ուոթերթաունից «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

«Հիմնադրամի տարեկան եկամուտը հատկացվելու է հայկական դպրոցների այն ուսանողներին, որոնք իրենց երկրների գանգվածային լրատվության մասին են գրել բարձր մակարդակով», հայտնել են հիմնադրամի նախաձեռնողները: Հինգ հազար դոլարի սկզբնական գումարը գոյացել է Պողոսյանի այրու՝ տիկին Անիի, որն Վարդգես Պալյանի եւ նրա տիկնոջ՝ Ռիտայի նվիրատվություններից, ինչպես նաեւ Պողոսյանի մահվան առաջին տարելիցի առթիվ տեղի ունեցած հոգեհանգստյան պաշտոնի ժամանակ կատարված հանգանակություններից:

Հակոբ Պողոսյանը այն տաղանդավոր խմբագիրներից էր, որի խմբագրականներն ու հրապարակախոսական հոդվածները նպաստել են ծեւավորելու հայկական մտածողությունն ու հայրենասիրությունը հայ հասարակության շրջանում:

Ավելացնենք, որ Երեւանի Վահան Թեքեյան դպրոցը մի դասարան է անվանակոչել նրա անունով՝ պատվելու համար նվիրյալ դասիարակին եւ խմբագրին:

Հ. Ծ.

ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Քարեր, քարեր Հայաստանի...

Այդ ո՞վ է ասել, թե քարը հոգի չունի, թե քարը ոչինչ չի զգում... Այն էլ ի՜նչ հոգի ունի, այն էլ ինչպե՜ս է զգում... Իսկ երբեւէ լսե՞լ եք քարի եւ երկնքի զրույցը:

Անսահման տիեզերքի կապույտ խորքերից մի իմաստուն ձայն փարատում է քարի վշտերը՝ ասելով.

– Քա՜ր, իմ հարազատ ու բարեհոգի քար, բազում ոտքերի ու սմբակների տակ տրորված, արեւից ջերմացած ու անձրեւից ծեծված, արյուն ու արցունք տեսած քար... Ես ուզում եմ քո երգը լսել, քեզնից կերտված խաչքարերը տեսնել, քո շնչառությունը լսել, քո լռությունը շոյել, քո հոգնությունը պակասեցնել, քո փորձանքները քշացնել եւ քո տանջանքը մեղմացնել: Ուզում եմ տեսնել քեզ քանդակված, փորագրված ու ծաղիկներով նախշված:

Հայ քարը լսում է, լսում այս բարի խոսքերը, հուզմունքից աչքերը լցվում են արցունքով: Իսկ երբ արեւն իր ջերմությունն է նվիրում նրան, ցող-արցունքը քարից կաթում է բաց խոտին:

Մարդի՛կ, ուշադիր նայեք եւ կտեսնեք հայոց քարի հոգին, նրա վիշտը, արցունքը եւ ժպիտը:

ՄԱՆԵ ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ

(5-րդ դասարան)

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

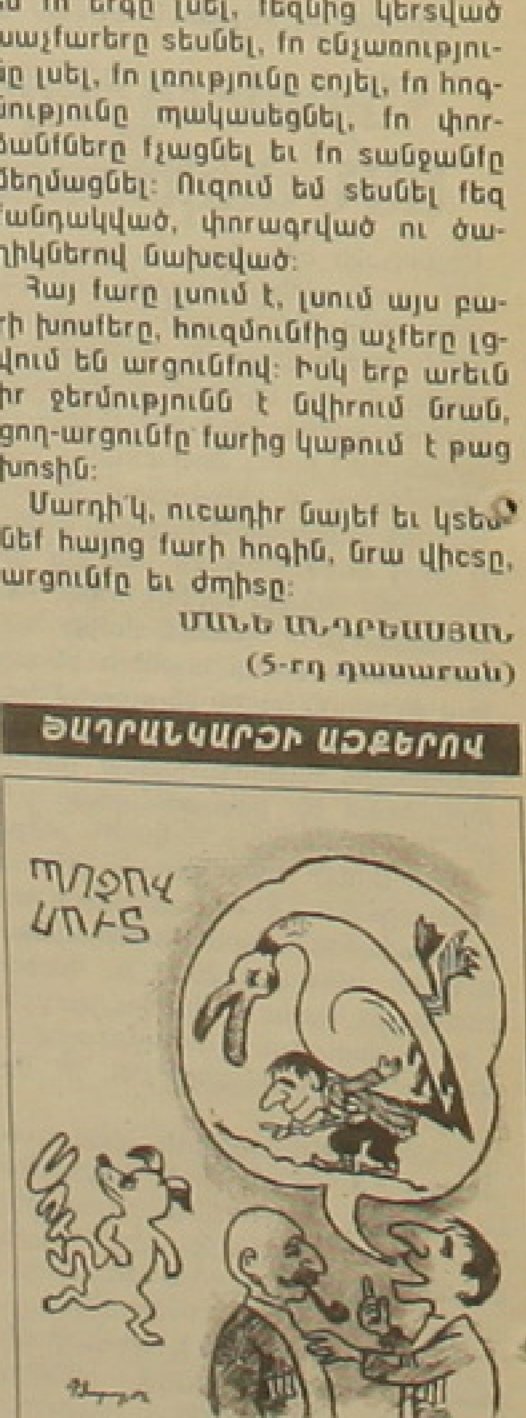

Մարզական

Ուր հանդիպումներով ավարտվեց ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի 4-րդ տուրը: Եթե նախորդ օրը կայացած ութ խաղերից վեցում արձանագրվել էր ոչ-ոքի արդյունք, ապա այս անգամ բոլոր հանդիպումներն էլ արդյունավետ ելք ունեցան: Խաղերն անցան դաշտի տերերի գերակշռող առավելությամբ: Հյուրերից միայն «Մանչեստր Յունայթեդին» ուղեկցեց հաջողությունը: Այդ հաղթանակի շնորհիվ անգլիական ակումբը ժամկետից շուտ ապահովեց իր մասնակցությունը չեմպիոնների

Ուղեգրերից երեքի տերերը հայտնի են

լիգայի խմբային 2-րդ մրցաշարում: Բաղձալի ուղեգրերին տիրացան նաեւ «Միլանն» ու «Բարսելոնը», որոնք եւս հասել են հարյուր տոկոսանոց արդյունքի:

Ուղեգրերի համար մղվող պայքարում 4-րդ տուրից հետո բավական հետաքրքրական իրավիճակ է ստեղծվել «E» խմբում: Պայքարը շարունակելու հիանալի հեռանկար է բացվել Կիեւի «Դինամոյի» համար, որը շարունակում է հաջող մրցելույթները սեփական դաշտում: Այս անգամ դինամոյականների հերթական «զոհը» դարձավ հոլանդական «Ֆեյենոորդը»: Ուկրաինացիները բավական հմտորեն էին գրոհներ կազմակերպում՝ միեւնույն ժամանակ ամուր պատնեշ ստեղծելով թիկունքում: Հմուտ մարտավարության շնորհիվ «Դինամոն» շատ կարեւոր հաղթանակ տոնեց՝ յուրաքանչյուր խաղակեսում մեկական գնդակ ուղարկելով մրցակցի դարպասը: Աչքի ընկան թիմի բելառուս լեգեոներներ Խացկեւիչն ու Բելկեւիչը: Կիեւցիների օգտին էր նաեւ իտալական «Յուվենտուսի» անհաջողությունը «Նյուքասլի» հետ խաղում: Գրիֆֆինի խփած միակ գոլի շնորհիվ անգլիացիները ոչ միայն մրցաշարում առաջին հաղթանակը տոնեցին, այլեւ պայքարը շարունակելու որոշակի հնարավորություն ստացան:

AP-PHOTOLURE

«F» խմբում, ինչպես վերը նշեցինք, «Մանչեստր Յունայթեդը» ժամանակից շուտ ձեւակերպեց հաջորդ փուլի ուղեգիրը: Պիրեյում «Օլիմպիակոսի» հետ անցկացրած խաղն իր սցենարով շատ նման էր նախորդ օրը կայացած «Ռեալ»-«ԱԵԿ» հանդիպմանը: Անգլիացիները խաղը շահում էին 2-0 հաշվով, սակայն հույներին հաջողվեց վերականգնել հավասարակշռությունը: Բայց ի տարբերություն «Ռեալի», «Մանչեստր Յունայթեդը» խաղավերջում խփեց հաղթական գնդակը: «Բայերն» էլ «Մաքքաբիի» հետ խաղում կարողացավ հաշիվը հավասարվելուց հետո հաղթանակ կորզել:

«G» խմբում կայացավ կենտրոնական խաղերից մեկը՝ «Միլան»-«Բավարիա»: Գերմանական ակումբը հայտնվել է ծանր կացության մեջ եւ պայքարը շարունակելու համար «Բավարիային» միայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ: Բայց «Միլանին» հաղթելը «Բավարիայի» ուժերից վեր էր: Իտալացիները գերազանց մարզավիճակում են, որոնք արդեն 11-րդ րոպեին բացեցին հաշիվը: Ճիշտ է, շուտով հյուրերը հավասարեցրին հաշիվը, բայց «Միլանին» կրկին փրկության հասավ Ֆելիպո Ինձագին՝ խփելով հաղթական գնդակը, որը թիմին հաջորդ փուլի ուղեգիր պարգեւեց: Տեսականորեն, «Բավարիան» դեռ կարող է հավակնել ուղեգրին, քանի որ «Դեպորտիվոն» հյուրընկալվելիս զիջեց «Լանսին»:

«H» խմբում ժամկետից շուտ ուղեգիրը նվաճեցին «Բարսելոնի» ֆուտբոլիստները, որոնք դժվարին հաղթանակ տարան «Լոկոմոտիվի» նկատմամբ: 2-րդ ուղեգրի համար մղվող պայքարում կարեւոր էր «Բրյուգե»-«Գալաթասարայ» հանդիպման արդյունքը: Հաղթելով 3-1 հաշվով, բելգիացիներն ամրապնդվեցին 2-րդ տեղում:

Խաղերի արձանագրություններից

«E» խումբ

«Նյուքասլ»-«Յուվենտուս»՝ 1-0

Գրիֆֆին (62):

«Դինամո»-«Ֆեյենոորդ»՝ 2-0

Խացկեւիչ (16), Բելկեւիչ (47):

«F» խումբ

«Օլիմպիակոս»-«Մանչեստր Յունայթեդ»՝ 2-3

0-1՝ Բլան (21), 0-2՝ Վերոն (59), 1-2՝ Խուտոս (70), 2-2՝ Ջորջեւիչ (74), 2-3՝ Սկոուլզ (84):

«Բայեր»-«Մաքքաբի»՝ 2-1

1-0՝ Բաբիչ (45), 1-1՝ Պրալյա (53), 2-1՝ Ժուան (67):

«G» խումբ

«Միլան»-«Բավարիա»՝ 2-1

1-0՝ Սերժինյո (11), 1-1՝ Տարնաt (23), 2-1՝ Ինձագի (64):

«Լանս»-«Դեպորտիվո»՝ 3-1

0-1՝ Մաքայ (15), 1-1՝ Կուլիբալի (61), 2-1՝ Մորեյրա (79), 3-1՝ Թոմեր (84):

«H» խումբ

«Բարսելոն»-«Լոկոմոտիվ»՝ 1-0

Ֆրանկ դե Բուր (76):

«Բրյուգե»-«Գալաթասարայ»՝ 3-1

1-0՝ Մարքենս (45), 1-1՝ Ֆաբիու Պինտու (56), 2-1՝ Վերխեյեն (72), 3-1՝ Մեստերնես (90):

Մրցաշարային աղյուսակներ

«E» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Յուվենտուս	4	2	1	1	8-2	7
2. Դինամո	4	2	1	1	4-5	7
3. Ֆեյենոորդ	4	1	2	1	2-3	5
4. Նյուքասլ	4	1	0	3	1-5	3

«F» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մանչեստր	4	4	0	0	14-5	12
2. Բայեր	4	2	0	2	7-9	6
3. Մաքքաբի	4	1	0	3	6-9	3
4. Օլիմպիակ.	4	1	0	3	8-12	3

«G» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Միլան	4	4	0	0	10-3	12
2. Դեպորտիվո	4	2	0	2	7-10	6
3. Լանս	4	1	1	2	6-7	4
4. Բավարիա	4	0	1	3	5-8	1

«H» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բարսելոն	4	4	0	0	9-3	12
2. Բրյուգե	4	1	2	1	5-4	5
3. Գալաթաս.	4	1	1	2	3-5	4
4. Լոկոմոտիվ	4	0	1	3	1-6	1

Մյունխենում նոր մարզադաշտ կկառուցվի

Ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թ. առաջնությունը կայանալու է Գերմանիայում, որտեղ արդեն սկսել են նախապատրաստությունը համաշխարհային այդ ստուգատեսին: Մյունխենում հանդիսավոր պայմաններում դրվեց նոր մարզադաշտի հիմնաքարը: Արարողության ժամանակ ողջույնի խոսքով հավաքվածներին դիմեցին Բավարիայի վարչապետ Էդմունդ Շտոյբերը, Գերմանիայի ներքին գործերի նախարար Օտտո Շիլին եւ «Բավարիայի» նախագահ Ֆրանց Բեկենբաուերը: Նրանք նշեցին, որ մարզադաշտի կառուցումով Մյունխենը կդառնա ժամանակակից մարզակառույցներ ունեցող այնպիսի քաղաքների շարքին, ինչպիսին են Բարսելոնը, Միլանը, Մադրիդը: Նորակառույց մարզադաշտում տեղի կունենա ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության բացման հանդիսավոր արարողությունը: Մարզադաշտը նախատեսված է 66 հազար հանդիսականի համար: Շինարարական աշխատանքների համար կպահանջվի 273 մլն դոլար: Ծախսերը միմյանց միջեւ կբաժանեն Մյունխենի «Բավարիան» եւ «Մյունխեն-1860»-ը, որոնք աշխարհի առաջնությունից հետո իրենց խաղերը կանցկացնեն այդ մարզադաշտում: Նախատեսվում է մարզադաշտի շինարարությունն ավարտել 2005 թ.:

Ուզբեկստանում բիլիարդն արգելված խաղ է

Ուզբեկստանում պաշտոնապես արգելել են բիլիարդ խաղը եւ վերացրել են մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիան: Իշխանությունների կարծիքով, բիլիարդը նպաստում է բնակչության շրջանում հանցագործությունների տարածմանը: Արգելքը գործում է արդեն մի քանի շաբաթ, սակայն առայժմ պարզ չէ, թե պետական որ օրգանն է նման որոշման հեղինակը: Տաշքենդում եւ Ուզբեկստանի այլ քաղաքներում ոստիկանության եւ հարկային տեսչության աշխատակիցները փակել են բիլիարդի ֆեդերացիային պատկանող բոլոր ակումբները: Ուզբեկստանի կառավարությունից տեղեկացրել են, որ նման որոշում իրենք չեն կայացրել: Նույնպիսի պատասխան է ստացվել նաեւ նախագահի աշխատակազմից: Որոշակի բացատրություն է տվել Տաշքենդի քաղաքապետարանի մամլո ծառայությունը: Պարզվում է, որ բիլիարդի ակումբների տերերը խախտել են 1998 թ. որոշումը, համաձայն որի Տաշքենդի զվարճանքի բոլոր օբյեկտներն իրավունք ունեն աշխատելու մինչեւ կեսգիշեր:

Զանաշիան հրաժարվել է հավաքականում խաղալուց

Թբիլիսիի «Լոկոմոտիվի» 26-ամյա հարձակվող Զազա Զանաշիան դժգոհ է, որ իրեն չէին հրավիրել հոկտեմբերի 12-ին կայացած Վրաստան-Ռուսաստան ընտրական հանդիպմանը: Թբիլիսիի «Մտավարի գազետի սպորտի» թերթին տված հարցազրույցում նա նշել է, որ ինքը 5 ամիս շարունակ սպասում էր այդ հանդիպմանը, սակայն վերջին պահին իրեն մոռացան եւ Ալեքսանդր Չիվաձեն չհրավիրեց հավաքական: Այդ փաստը շատ է վիրավորել Զանաշիային, որը նույնիսկ մտածել է ֆուտբոլին հրաժեշտ տալու մասին: Զանաշիան նշել է, որ եթե հետագայում Չիվաձեն իրեն հավաքական հրավիրի, ապա ինքը կհրաժարվի ազգային թիմում հանդես գալուց նման ձեւով արտահայտելով բողոքն անարդարացի որոշման դեմ: Հարկ է նշել, որ Զանաշիային հաճախ են մեղադրում, որ նա Թբիլիսիի «Լոկոմոտիվի» հանդիպումներին ներկայանում է ոչ թե թիմի ավտոբուսով, այլ սեփական «Մերսեդեսով»: Այս առնչությամբ ֆուտբոլիստը նշել է, որ դա նշանակություն չունի, կարեւորն այն է, թե ինչպես ես ֆուտբոլ խաղում: Ըստ նրա, նշանակություն չունի, թե ֆուտբոլիստը կխմի, կծխի, արտասահմանում նման բաների վրա ոչ ոք ուշադրություն չի դարձնում, կարեւորը մարզավիճակն է, ցուցադրած խաղի որակը: Ճիշտ է, «Լոկոմոտիվում» վարձավճարով հանդես եկող հարձակվողը ոչինչ չի ասել այն մասին, որ թե ակումբի եւ թե հավաքականի մարզիչների հիմնական դժգոհության պատճառն իր անձնական քաշի ավելցուկի առկայությունն է:

Օլեգ Պրոտասովն «Օլիմպիակոսի» մարզիչ

Դնեպրոպետրովսկի «Դնեպրի», Կիեւի «Դինամոյի» եւ ԽՍՀՄ հավաքականի նախկին հարձակվող Օլեգ Պրոտասովը նշանակվել է հունական «Օլիմպիակոսի» գլխավոր մարզչի օգնական: Մեկ շաբաթ առաջ երկրի առաջնությունում անհաջող ելույթների պատճառով գլխավոր մարզչի պաշտոնից հեռացվել էր Տակիս Լեմոնիսը: Թիմի ղեկը ստանձնած երկրի երիտասարդական հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Յանիս Կոլիասը թիմ հրավիրեց Օլեգ Պրոտասովին, որը մինչ այդ մարզում էր «Օլիմպիակոսի» պատանեկան թիմը եւ դասավանդում էր ակումբի ֆուտբոլային ակադեմիայում:

«Ռոսենբորգի» յուրօրինակ ռեկորդները

«Ռոսենբորգը» եվրոպական նոր ռեկորդ սահմանեց: Թիմը 11-րդ անգամ անընդմեջ նվաճեց Նորվեգիայի չեմպիոնի կոչումը: Վերջական տուրում «Ռոսենբորգը» ոչ-ոքի խաղաց «Մոլդեի» հետ: Բայց դա էլ բավական էր ժամկետից շուտ չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելու համար, քանի որ թիմի հիմնական մրցակիցը՝ «Մոլդեն» 2-4 հաշվով զիջեց «Ստաբեկին»: «Ռոսենբորգը» նաեւ մեկ այլ յուրօրինակ ռեկորդի հեղինակ է. թիմն արդեն 8-րդ տարին է, ինչ իր հաստատուն տեղն ունի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում:

Կառլոսը հավակնում է «Ոսկե գնդակին»

Մադրիդի «Ռեալի» եւ Բրազիլիայի հավաքականի պաշտպան Ռոբերտո Կառլոսը գտնում է, որ այս տարվա Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստի համար սահմանված «Ոսկե գնդակ» մրցանակը պետք է հանձնվի իրեն: Որպես ծանրակշիռ փաստարկ նա համարում է այն, որ ինքը միակ ֆուտբոլիստն է, որին հաջողվել է այս մրցաշրջանում երկու գլխավոր մրցանակ շահել: Հիշեցնենք, որ մայիսին Ռոբերտո Կառլոսը Մադրիդի «Ռեալի» կազմում դարձել էր չեմպիոնների գավաթակիր, իսկ ամռանը Բրազիլիայի հավաքականի իր խաղընկերների հետ հռչակվել աշխարհի չեմպիոն:

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Բանանցը» շրջանցեց «Շիրակին»

Ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնությունում կայացավ մեկ խաղ. «Բանանցն» Աբովյանում 1-0 հաշվով հաղթեց «Արցախին»: Հաղթական գնդակը 43-րդ րոպեին խփեց Վարազդատ Ավետիսյանը: Դա «Բանանցի» 7-րդ անընդմեջ հաղթանակն էր, որի շնորհիվ թիմը շրջանցեց «Շիրակին» եւ հանգրվանեց 2-րդ հորիզոնականում: «Բանանցը» 19 հանդիպումներում վաստակել է 44 միավոր եւ 3 միավորով գերազանցում է «Շիրակին», որը, սակայն, 2 խաղ պակաս է անցկացրել:

Խաղացանկով այդ խաղը պետք է կայանար հոկտեմբերի 26-ին, Կապանում: Սակայն ավելորդ ծախսերից խուսափելու համար «Արցախի» ղեկավարությունը համաձայնության եկավ «Բանանցի» հետ խաղն անցկացնել Աբովյանում («Արցախը» գտնվում էր Երեւանում. հոկտեմբերի 20-ին Աշտարակում մրցել էր «Միկայի» հետ): Ծախսերի կրճատման նկատառումով էր նախորդ տուրից հետաձգվել «Լեռնագործ»-«Դինամո» հանդիպումը եւ տեղափոխվել նոյեմբերի 7-ին, քանի որ այդ խաղից չորս օր առաջ դինամոյականները Կապանում պետք է մրցեին «Արցախի» հետ: Վաղը կկայանան 26-րդ տուրի «Փյունիկ»-«Միկա», «Կոտայք»-«Լեռնագործ», «Շիրակ»-«Սպարտակ», «Դինամո»-«Լոռի» եւ «Զվարթնոց»-«Արարատ» հանդիպումները: Խաղերի սկիզբը ժամը 14-ին:

Սարգսյանը պարտվեց

Սանկտ Պետերբուրգում անցկացվող թենիսի բաց առաջնությունում անհաջող մեկնարկեց Սարգիս Սարգսյանը, որն առաջին փուլում պարտվեց ֆրանսիացի Սեբաստիան Գրոժանից (4-6, 4-6) եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: Մրցաշարի թիվ 1 թենիսիստ Անդրե Աղասին իր ելույթը նշանավորեց չեխ թենիսիստ Ռադեկ Շտեպանեկի նկատմամբ տարած հաղթանակով (6-3, 6-4): Հաջորդ փուլում Աղասին ուժերը կչափի սլովակ Կարոլ Կուչերայի հետ: Աղասու համար այս մրցաշարը կարեւոր է թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակում Լեյթոն Հյուիթի հետ առաջին տեղի համար մղվող պայքարում: Առաջին շրջանի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեց նաեւ Մախիմ Միրնին՝ պարտության մատնելով չեխ Յան Վացեկին (6-3, 6-4): Կայացան նաեւ երկրորդ փուլի մի քանի հանդիպումներ: Ռումինացի Անդրեյ Պավելը հաղթեց ֆինն Կետոլային (6-2, 6-4): Արգենտինացի Գաստոն Գաուդիոն պարտության մատնեց ռուսաստանցի Անդրեյ Ստոլյարովին (7-5, 6-1): Վերջինիս կրած պարտության դիմաց արգենտինացի մեկ այլ թենիսիստից Գիլյերմո Կորիայից ռեւանշ վերցրեց ռուսաստանցի Միխայիլ Յուժնին (6-4, 3-6, 6-4):

Կազմը հայտնի է

Վերջնականապես որոշվեցին ֆուտբոլի կոնֆեդերացիայի գավաթի բոլոր մասնակիցները: ՖԻՖԱ-ի հրավերով մրցաշարի վերջին մասնակիցը կլինի աշխարհի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր Թուրքիայի հավաքականը: Եվ այսպես, 2003 թ. հունիսին Ֆրանսիայի երեք քաղաքներում Փարիզում, Լիոնում եւ Սենտ-Էտյենում անցկացվելիք կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությանը կմասնակցեն Բրազիլիայի, Կոլումբիայի, Կամերունի, ԱՄՆ-ի, Նոր Զելանդիայի, Ճապոնիայի, Ֆրանսիայի եւ Թուրքիայի հավաքականները:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՄԱՀԱԶԴ

Այվազյանների ընտանիքը խորը վշտով հայտնում է
ՀԱՍՄԻԿ ԱՅՎԱԶՅԱՆԻ
անժամանակ մահը։

Հոգեհանգիստն այսօր՝ նոյեմբերի 25-ին, ժամը 18.00-ին, հուղարկավորությունը նոյեմբերի 26-ին, ժամը 14-ին։

Հասցեն՝ Կասյան 4, բնակարան 19։

*«**Ազգի**» խմբագրությունը վշտակցում է խմբագիր Պարույր Հակոբյանին եւ կնոջը՝ մեր թերթի նախկին աշխատակից Սվետլանա Այվազյանին՝ իրենց սիրելի զոքանչի եւ մոր մահվան կապակցությամբ։*

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Քրիստափոր Գրիգորի Ղողոյանի անհատ ձեռնարկությունը՝ գրանցված ՀՀ պետռեգիստրում, վկայական՝ N 030041, գրանցման համարը՝ 282.02532, գրանցման ամսաթիվը՝ 13.02.97 թ.։

ԿՈՐԵԼ Է

Քրիստափոր Գրիգորի Ղողոյանի անհատ ձեռներեցի վկայականը՝ գրանցված ՀՀ պետռեգիստրում։ Վկայական՝ N 030041, գրանցման համարը՝ 282.02532, գրանցման ամսաթիվը՝ 13.02.97 թ.։

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция "Радио ВАН"

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.

Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.

Изготовление и размещение телерекламы.

Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).

Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002

Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

FINCA
Small Loans-Big Changes

USAID-Ի ԿՈՂՄԻՑ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՎՈՂ "FINCA" ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

Աշխատանքի է հրավիրում գործունյա երիտասարդների եւ աղջիկների փոխատվական խմբերի ու անհատական վարկավորման բաժնում որպես վարկային ծառայողներ աշխատելու համար։

Թեկնածուները պետք է ունենան

- Լավ հաղորդակցման եւ կազմակերպչական ունակություններ։
- Անգլերենի եւ համակարգչի իմացությունը պարտադիր չէ։

Ավելի մանրամասն տեղեկատվության համար դիմել Ազատության պողոտա 2ա հասցեով։ Հեռ.՝ 58 48 63, 54 55 31, 54 55 32։

Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետը՝ նոյեմբերի 1-ը։

Ա/ձ-ոհէլտոր «**Արմեն Քարամյան**»-ը Երեւանի «Աղամանդ» ապրանքահումքային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում

Լուծարվող «Սիփան» ՓԲԸ-ի գույքը, այդ թվում՝

- Արտադրական շենք, 1969 թ., 495.0 քմ (մեկնարկային գինը՝ 2.100.000 դրամ)
- Պահեստ, 1969 թ., 125.0 քմ (մեկնարկային գինը՝ 550000 դրամ)։ Հասցեն՝ ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Երեւանյան խճ., 14-5ա

Աճուրդները՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով ս. թ. նոյեմբերի 25-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00-ից, ք. Երեւան, Միեր Մկրտչյան 5 հասցեով։

Տեղեկությունների համար դիմել Ա/ձ-ոհէլտոր «Արմեն Քարամյան»-ին։

Հեռ.՝ (09) 416818 կամ 56-31-15, 56-48-83

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան

Հատուկ դասընթացների բաժին, Քաղաքագիտության եւ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ

Դասախոսությունների շարք

Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովի նախագահ

Քենեթ Խաչիկյանը

ներկայացնում է դասախոսություն հետեւյալ թեմայով՝

«Հայ-ամերիկյան քաղաքական գիտակցություն եւ քաղաքացիական ակտիվություն»

Ուրբաթ, նոյեմբերի 25-ին, 2002
ժամը 17:00-ին

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Դասախոսությունը կընթանա անգլերենով համընթաց հայերեն թարգմանությամբ

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 51-27-06

E-mail: extension@aua.am; http://www.aua.am

Call For Proposals
Democracy Commission Small Grants Program
United States Embassy

The United States Embassy is pleased to announce Democracy Commission Small Grants program to support initiatives to help in the development of democracy, respect for human rights, and civic education in Armenia.

Guidelines:

Projects should be designed to promote respect for civil society, to foster democratic processes, and to increase respect for human rights in Armenia.
Recipients should be non-governmental organizations (NGOs) that work to advance these goals. Armenian private non-profit organizations and independent media outlets may apply for grant funds.
Projects may include such democracy-building aspects as: civil society, free flow of information (including support for independent media, transparency in government, public education and advocacy, association building, rule of law and legal reform, conflict resolution, human rights, civic education, market economy, Get-out-the vote or other election issues, anti-trafficking and anti-corruption awareness campaigns and training, and ethnic, minority, and women's equality). Grants may not be used for partisan political activities.
The Embassy reserves the right to monitor the project or activities that are funded by the grant. Upon completion of the project funded by the grant, the grantee must submit a project report and a financial accounting report to the Embassy.
Most grants will be for $10,000 or less, but extremely well-justified projects may be funded up to $24,000.
Grantees are encouraged to seek co-funding from other sources.
Grants should be used to carry out specific, concrete projects. These projects should further the long-term goals of the organization. Project proposals should describe specific objectives, outcomes and intended audience, and should include a beginning and ending date of the project.
A detailed and realistic budget of all project expenses must be provided. All budgets must be calculated in US Dollars and must be clearly linked to project activities in the proposal narrative.
Proposals will be evaluated according to the topic of the project, clearly formulated goals and target groups, and the ability of the applying organization to carry out the project aims. Proposed projects which meet the basic criteria outlined above will be considered at the meeting of the Democracy Commission.
Application forms and program guidelines can be obtained from US Embassy, Baghramian Street 18, Yerevan, Armenia or at the Embassy website www.arminco.com/embusa. All applications must be written in English and submitted to the Public Affairs Office, US Embassy, by November 30, 2002.

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ալոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ախթամարյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Աինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արոշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՄ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատության 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. նոյեմբեր 24-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առ* Bid: Լավագույն գին Best price	Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: Խանակ Total qnt.	Վաճառ* Ask: Լավագույն գին Best price	Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: Խանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Transactions: Առավ. գին Day high	Transactions: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: Արժ-թղթ. Խանակ Total qnt.	Transactions: Ծավալ Volume
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B				2.500.0	2.500.0	21					
[illegible]	EJWG	B				58.000.0	58.000.0	7					
[illegible]	ESHG	B	500.0	500.0	100	57.0	57.0	526					
[illegible]	HATS	B	2.000.0	2.000.0	30								
[illegible]	HELM	B	37.5	37.5	5.000				36.0	37.5	37.0	12.417	459.543.1

* Չբավարարված գնման/վաճառքի [illegible] հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ։
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է։ [illegible] 165 արժեթուղթ։ [illegible] ՀՀ դրամով։ [illegible] www.armex.am

© Armex